

Gençlik Ağı Gazetesi

HAZİRAN 2025

HAZİRAN 2025
Sayı: 46

Gençlik Ağı Gazetesi

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı

BİZ KİMİZ? (1-3)

Karşınızda Gençlik Ağı Gazetesi ekibi!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER (4-6)

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı Haziran ayını da dopdolu geçirdi! Ayrıntılar burada...

ÜYELERİN SESİ (7-9)

Gençlik Ağı üyelerinin kişisel gelişmeleri, üyelerin neler yaptığına dair röportajlarla sizlerle!

BİR İLKE BİR LİDER (10-12)

Bu ay Sabiha Rifat Gürayman'ın yaşam hikayesini öğreniyoruz.

GÖNÜLDEN İŞLER: STK'LAR (13-21)

Bu ayki köşemizde PMI Türkiye'yi ağırlıyoruz.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ (22-30)

Bu ay Duolingo'nun gelişim yolunda attığı mücadelelerin hikayelerini öğreniyoruz.

YÖNETİŞİMİN İZİNDE (31-34)

NEW

Yeni köşemizde Yapay Zekanın Bilimsel Yayın Amaçlı Kullanımına İlişkin Etik Kaygılar ve Yönetişimin Yeri'ni konuşuyoruz.

ANADOLU (35-41)

Bu köşemizde, sizleri Anadolu'nun altın mirasıyla buluşturuyoruz: Ata Buğdayları

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT (42-47)

Bu ay Sanat başlığı ile İkebana Sanatını, Edebiyet başlığı ile vedaların en güzeli olan Haziran'ı işliyoruz.

BİLİM ADASI (48-50)

Bu ay konumuz, evrenin en gizemli oyuncularını olan Karadelikler.

SOSYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA (51-54)

Babalar Günü'nü tarihsel ve sosyolojik bir bakış ile inceliyoruz!

ÖNERİLER (55-61)

Paylaşmak güzeldir! Öneriler köşesinde hoşunuza gidebilecek şeyleri ele alıyoruz.

VEDA EDERKEN (62-69)

Dönemin son sayısına özel:
Ekip Üyelerimizden Veda

ÖDÜLLÜ BULMACA (70)

KAYNAKÇA (71-72)

BİZ KİMİZ?

İletişim Kurulu Gençlik Ağı Gazetesi, Yönetişim Gençlik Ağı'nın çalışmalarını hem üyelerine hem de paydaşlarına duyurmak amacıyla çıkarılmaktadır. Bunun yanında hazırlanan içeriklerle hem Ağ içerisinde bir iletişim kurmak hem de gençler arasında bilgi paylaşımını canlı tutmak amaçlanmaktadır.

 Barış Baysal
 Dicle Üniversitesi - Hukuk
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 barisbaysal88@gmail.com

 Elif Çelebi
 Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Hukuk
 YÖN101 Eğitimi 8. Dönem Mezunu
 elifcelebi496@gmail.com

 Elif Hüsnagül Enez
 Dicle Üniversitesi - Hukuk
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 elifenez01@gmail.com

BİZ KİMİZ?

 Huriye Nur Köse
 Ankara Medipol Üniversitesi - Psikoloji
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 ks.huriyenur@gmail.com

 İrem Polat
 Marmara Üniversitesi - Sosyoloji
 YÖN101 Eğitimi 5. Dönem Mezunu
 irempltirem@gmail.com

 Mehlika Nuran Aydoğmuş
 İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesi - Rekreasyon Yönetimi Yüksek Lisans
 Sürdürülebilirlik101 4. Dönem Mezunu
 mehlikanurane@gmail.com

BİZ KİMİZ?

 Nursemin Kutluay
 Mersin Üniversitesi - Türk Dili ve Edebiyatı
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 nurseminkutluay@gmail.com

 Simge Karsan
 İstanbul Üniversitesi - Sosyoloji
 YÖN101 Eğitimi 10. Dönem Mezunu
 simgekarsan@gmail.com

 Yasemin Çevik
 İstanbul Medeniyet Üniversitesi - Tarih
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 yasemincevik27@gmail.com

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

HAZİRAN AYINDA NELER YAPTIK?

GENÇLİK AĞI 5. YAŞINDA!

**ARGÜDEN
YÖNETİŞİM
AKADEMİSİ**

GENÇLİK AĞI

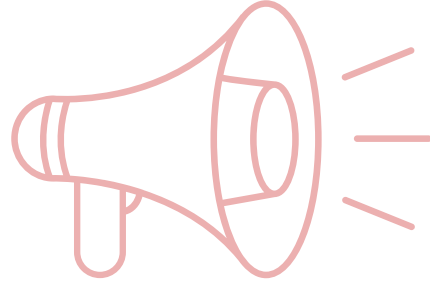
Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı 5 Yaşında!

Birlikte düşünmenin, üretmenin ve yönetim ilkelerini
yaygınlaştırmanın 5. yılını kutluyoruz!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

HAZİRAN AYINDA NELER YAPTIK?

Geride bıraktığımız 5 yılda;

📍 37 şehirde

🎓 103 üniversitede

👤 283 gönüllüyle

🕒 26.000+ gönüllü saatiyle

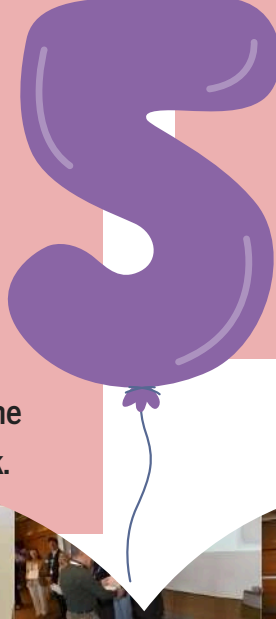
📚 3 eğitim programı

👤 55 gönüllü eğitmen

✉️ 4.540 başvuru

🎓 794 mezunla

gençliğin sesini duyurduk, birlikte öğrenme alanları yarattık, değişimin parçası olduk.

Yönetişim kültürünü gençler arasında yaygınlaştırmak için çıktığımız bu yolda; şeffaflık, katılımcılık, hesap verebilirlik ve kapsayıcılık ilkeleriyle hareket ettik.

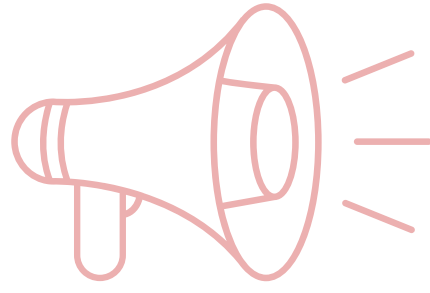
Geçmişten ilham alıyor, geleceğe umutla bakıyoruz.

Nice yıllara Gençlik Ağı!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

HAZİRAN AYINDA NELER YAPTIK?

GENÇLİK AĞI DUMAN KONSERİNDE!

25 Mayıs'ta Gençlik Ağı üyelerimizle birlikte Duman konserinde buluştuk! The Irish Spirit'in katkılarıyla düzenlenen etkinlikte, İzmir Tarihi Havagazı Fabrikası'nın eşsiz atmosferinde müziğin keyfini hep birlikte yaşadık.

Sponsorluk desteği için The Irish Spirit'e teşekkür ederiz!

GENÇLİK AĞI DUMAN KONSERİNDE

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Bu ay konuğumuz sevgili Yusuf Biçer. Hadi onu yakından tanıyalım!

Öncelikle seni tanıyalım, Yusuf Biçer kimdir, neler yapar?

4 yıllık Argüden Yönetişim Akademisi üyesiyim ve 3 yıllık sektör deneyimim var. Üniversite yıllarımda çok farklı şeyler yaptım. Oyun yazdım, hikaye yayımladım, startup kurdum, yarışmalara katıldım, STK'larda gönüllülük yaptım ve hatta bu maceralardan birinde yolum burayla da kesişti. Argüden Yönetişim Akademisi'nin 5. dönem programına katıldıktan sonra üye olarak devam ettim.

Kariyerime yönetim danışmanlığında başladım, sonra kendi ajansımı kurdum. Global bir edtech şirketinde pazarlama alanında çalıştım. Türkiye'deki kurumsal bir firmaya geçtim ancak buradaki olumsuz çalışma koşulları sağlığını etkileyince kendi kararımı ayırdım.

Bu deneyimimden sonra geçici olarak yapay zeka alanında çalışmaya başlamıştım. Geçici olarak yapay zeka eğitime ile başladığım noktada şu anda vibe marketing, agentic AI gibi farklı alanlara yöneldim. Her hafta yeni keşifler yapmanın heyecanıyla da zamanım geçiyor.

Yusuf Biçer

Yapay Zeka

Gönüllülük

Burası sana neler kattı?

Programa katılmam bundan 4 sene önceydi. O zamanlar 3. sınıf öğrencisiydim. Program bakış açımı çok değiştirdi. Yönetişimin önemini bilerek girdiğim programda, yönetime bakış açım da değişti.

Yer aldığım projelerde ilk bakışta doğru işin nasıl belirlendiğine ve nasıl yola koyulabileceğini anlamamı sağladı. Program sayesinde takım dinamiklerini daha iyi okumayı, doğru zamanda doğru müdahaleleri yapmayı öğrendim. Mesela, bir projede hangi paydaşın ne zaman dahil edilmesi gerektiğini veya karar alma süreçlerinin nasıl yapılandırılacağını artık daha net görebiliyorum. Yönetimde öğrendiklerim ile takımın kalitesini anlayabildim. Hangi anlarda doğru katılımı yapabileceğimi gördüm.

Hatta, şu anda da sürekli farklı şirketler gördüğüm için o şirkette nasıl bir yeni süreç olabileceğini ve yetkilileri tahmin etmeme yardımcı oluyor. Özetlemem gerekirse, projelere daha iyi görmemi daha iyi dokunmamı ve daha iyi dahil olmamda büyük katkısı oldu. Argüden Yönetişim Akademisi bana projelere daha bütüncül bakmayı ve daha etkili katkı sunmayı sağladı.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

En çok hangi sürdürülebilirlik amacına odaklanıyorsun? Neden?

Kurumsal deneyimlerimde yaşadığım zorluklar, 'İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme'ye odaklanmama neden oldu.

Bu amaç sadece ekonomik büyümeyi değil, insanların onurlu ve sağlıklı koşullarda çalışmasını kapsıyor. Uzun çalışma saatleri, mobbing, iş-yaşam dengesi gibi sorunlar maalesef çok yaygın. Bu sorunları yaşadktan sonra, iki projede gönüllü olarak çalışma hayatını iyileştirmeye yönelik çözümler geliştirdim.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları 8'in diğer amaçlarla bağlantısı kritik. İnsana yakışır işler olmadan ne yoksulluk azaltılabilir ne de toplumsal eşitlik sağlanabilir. Sürdürülebilir büyüme ancak katılımcı yönetim ilkeleriyle mümkün. Gençler olarak iyi işler aramakla yetinmeyip, iş yerlerinde yönetim kültürünü geliştirmeliyiz.

Sence gençlerin yönetim süreçlerine daha fazla dahil olabilmesi için neler yapılabilir?

Gençlerin yönetim süreçlerine katılımı için dört farklı fikrimi paylaşabilirim.

Her şeyden önce, sağlam bir temel atmak. Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı'nda da gördüğüm üzere, gençlere iyi yönetim, sürdürülebilirlik ve liderlik konularında farkındalık olmadan beklemek doğru olmayabilir. Ancak salt bilgi de yetmiyor. Deneyimli kişilerin aksiyon alan kişilere rehberlik, mentorluk yapması etkinin artmasına yol açabilir. İkincisi, alan açmak. Gençlerin sesinin duyulabileceği ve harekete geçebileceği kendilerine ait alanları olmalı. Daha da önemlisi, gençlerin kendi projelerini geliştirmeleri ve yönetmeleri sağlanmalı. Bu, gençleri pasif katılımcıdan ya da sessiz destekçiden aktif çözüm ortağına dönüştürür. Üçüncüsü, görünür kılmak. Başarılı projeler kamuoyunda görülebilir biçimde ödüllendirilmeli. Başarılı projede bulunan gençlere verilecek ödül, bu alanda ileride bir şey yapacak gençlerin de önünü açabilir. Otoritelere başarılı projeleri ve gençlerin fikirlerini gösterirken aynı anda gençlere "Sen de yapabilirsin" mesajı, domino etkisi yaratabilir.

Kısacası, gençlere sadece kapı açmak yetmediği aşikar. O kapıdan sa geçecek donanımı, yolu aydınlatacak rehberliği ve başarılarını alkışlayacak irade gösterilmeli.

ÜYELERİN SESİ

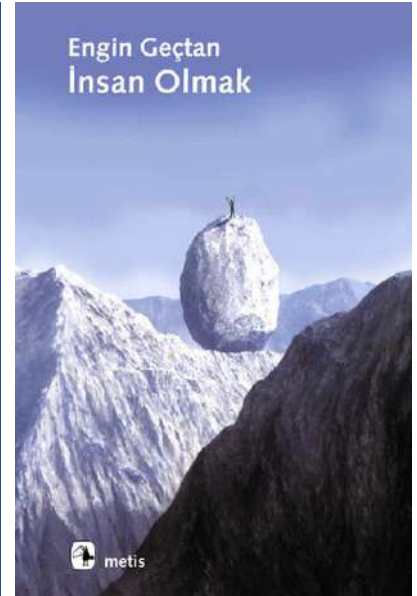
• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Gazetemizin okurlarına bir kitap, bir dizi ve bir film önerebilir misin?

Film: Brazil (1985) - Monty Python'dan Terry Gilliam'ın bu distopik komedisini sanırım burada neden olduğunu sadece izleyenler anlayabilir. Çok farklı tarzların çok farklı şaheserlerden izlerin bir araya geldiği bir hidden gem, bir şaheser. 40 yıl önceden günümüz için 1984 uyarlama yapılmış gibi. Hiç böyle şeylere takılmadan da heyecanla izlenir.

Dizi: Seinfeld - Türkiye'de neden pek hayranı olmadığını anlamıyorum. Çünkü, en çok izlenen komedyenlerimizin en büyük ilham kaynaklarından. "Gibi", "Var Bunlar" ve sitcom tarzını seviyorsanız, kesinlikle deneyin.

Kitap: İnsan Olmak - Engin Geçtan - Dili sade ve konuları yoğun bir kitap. İnsan ilişkilerini ve toplumsal davranışları anlatıyor. Ne zaman okusam, keşke önceden okusaydım diyorum. Topluma ve ilişkilere bakışınıza farkındalık katacak. Burada en genç üniversitede okuyan kişilerin olduğunu varsayarsak ne kadar erken okursanız o kadar iyi.

BİR İLKE, BİR LİDER

ÖRNEK ALINAN TECRÜBELER,
ETKİ YARATAN YAŞANMIŞLIKLAR

Sabiha Rifat Gürayman: Sessiz Bir Direnişin Mühendisliği

Cumhuriyet tarihi birçok kahramanı saygıyla anıyor; ancak bazı isimler var ki sessizce devrim yapar. Onlardan biri, Türkiye'nin ilk kadın inşaat mühendislerinden ve ilk kadın şantiye şefi olan Sabiha Rifat Gürayman. Bugün onun adını bilmeyenler çok olabilir ama attığı her adım, Cumhuriyet'in yönetim temellerine sessizce harç koydu.

Gürayman, yalnızca teknik bir öncü değil, aynı zamanda dönemin sınırlarını aşan bir yönetim lideriydi. Onun hayat hikâyesi, kamu yönetiminde adillik, katılımcılık ve şeffaflık gibi ilkeleri nasıl sahada somutlaştırdığının örnekleriyle dolu.

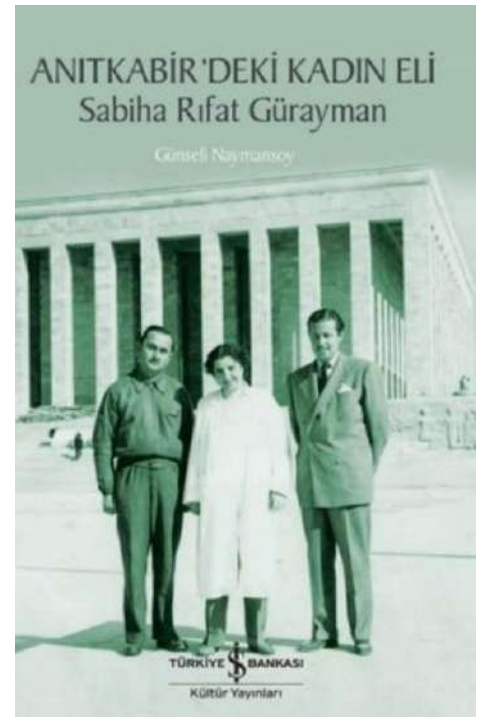

Katılımcılık – Saha Yönetiminde Ortak Akıl

Anıtkabir gibi yüksek sembolik değeri olan bir yapının inşasında şantiye şefi olarak görev almak sadece mühendislik bilgisi değil, insan yönetimi becerisi de gerektiriyordu. Gürayman, ekip arkadaşlarının fikirlerine değer veren, sorun çözmede birlikte hareket etmeyi tercih eden bir liderdi.

O dönemde çok sayıda erkek işçi ve mühendisle çalışmasına rağmen, "kadın yönetici" kimliğini değil, "ortak amaç" ekseninde birleşmeyi önceleyen tutumu sayesinde katılımcı liderliğin erken örneklerinden biri haline geldi.

"Ben bir kadın olarak değil, bir mühendis olarak varım. Bu topraklara emeğimi koydum, adımlı değil."
— Sabiha Rifat Gürayman

BİR İLKE, BİR LİDER

ÖRNEK ALINAN TECRÜBELER,
ETKİ YARATAN YAŞANMIŞLIKLAR

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik – Her Tuğlada Dürüstlük

Anıtkabir inşaatı gibi büyük ölçekli kamu projelerinde harcama kalemlerinin takibi, iş planlaması ve raporlaması büyük önem taşır. Gürayman, dönemin bürokratik yapısında erkek meslektaşlarıyla eşit koşullarda bu raporlamaları yaptı.

Projelerin teknik detaylarını Ankara Valiliği ve Bayındırlık Bakanlığı ile düzenli paylaştı. Proje takibiyle ilgili açık iletişim kurması ve işin teknik gerekçelerini herkesin anlayabileceği dille ifade etmesi, onu yalnızca iyi bir mühendis değil, hesap verebilir bir yönetici de yaptı.

Eşitlik – Cinsiyetin Ötesine Geçmek

Sabiha Rifat Gürayman'ın göreve atanması bile başlı başına bir devrimdi. 1930'larda bir kadının şantiyede çalışması dahi büyük haberken, onun baş mühendislik yapması sosyal normlara ciddi bir meydan okumaydı.

Ancak Gürayman, bunu gösterişli bir şekilde değil, işini iyi yaparak yaptı. Erkek meslektaşları tarafından "kadınlığı" değil, "liyakati" konuşulan bir mühendis oldu. Bugün bile birçok sektörde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamakta zorlanırken, Gürayman bunu 90 yıl önce başararak eşitlik ilkesine örnek oldu.

BİR İLKE, BİR LİDER

ÖRNEK ALINAN TECRÜBELER,
ETKİ YARATAN YAŞANMIŞLIKLAR

Sürdürülebilirlik – Gelecek Nesiller İçin İnşa Etmek

Yalnızca inşa ettiği yapılar değil, bıraktığı mesleki miras da kalıcıydı. Genç mühendis kadınlara verdiği destekle, mesleğin kadınlar için de yapılabilir olduğunu gösterdi.

Gürayman'ın açtığı yol sayesinde birçok kadın mühendis kamu sektörüne adım attı. Onun liderliği, sadece dönemsel bir başarı değil; gelecek kuşaklar için sürdürülebilir bir dönüşüm sağladı.

Liderlik, Ünvan Değil İlke Meselesidir

Sabiha Rifat Gürayman, kariyeri boyunca "ilk kadın" unvanını defalarca kazandı ama hiçbir zaman unvanların gölgesine sığınmadı. Onun liderliği; sakin, sağlam, kararlı bir duruştu. Bugün adını fazla duymamamız, onun iz bırakmadığı anlamına gelmez. Gürayman'ın liderliği; görünürlük değil, etki üzerine inşa edilmişti.

Yönetişim, soyut ilkelerin hayata geçme biçimidir. Gürayman bu ilkeleri mühendislikten öte bir yaşam tarzına dönüştürdü. Bizler, bugünün genç liderleri olarak onun gibi ilke temelli bir duruşla yol alırsak; adımızdan çok, bıraktığımız değer konuşulacaktır.

Sabiha Rifat Gürayman'ı saygıyla anıyor, inşa ettiği ilkeleri pusulamız yapıyoruz.

Bir ilke, bir lider.
Bir kadın, bir vizyon.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

Bu ayki köşemizde PMI Türkiye'yi ağırlıyoruz. PMI Türkiye Pazarlama Asistan Direktörü ve ayrıca Gençlik Ağı'nda Akademi Temsilcisi olan Yunus Emre Gültekin bizimle.

PMI'n kuruluş hikayesi nedir? Kurulmasına nasıl karar verildi?

• Kuruluş

PMI'n hikâyesi, Philadelphia'daki City Hall yakınlarında yer alan küçük ve samimi bir mekân olan Three Threes Restaurant'ta, Jim Snyder ve Gordon Davis'in gerçekleştirdiği bir akşam yemeğiyle başladı. Bu yemek, aylar süren fikir alışverişlerinin devamı niteliğindedir. Yemek sonunda, proje yöneticilerinin bir araya gelerek bilgi paylaşımı yapabilecekleri ve ortak sorunları tartışabilecekleri yeni bir organizasyonun kurulmasına karar verildi. Bu kararın ardından, 9 Ekim 1969 tarihinde Georgia Institute of Technology'de (Atlanta, Georgia, ABD) düzenlenen ilk resmi toplantı ile Project Management Institute (PMI) doğmuş oldu.

Türkiye'de ise PMI Türkiye Chapter'ı, proje yönetimi bilincini artırmak, yerel profesyonelleri bir araya getirmek ve global PMI ağıyla Türkiye'yi bağlamak amacıyla 2007 yılında İstanbul'da kuruldu. 2012 yılında PMI Global tarafından Chartered (resmi) statüsünü alarak uluslararası PMI topluluğunun aktif bir üyesi oldu. Bugün PMI Türkiye Chapter, 100'ün üzerinde gönüllü ve 1.800'ün üzerinde üye ile Türkiye'nin en büyük proje yönetimi topluluğu olarak faaliyet göstermektedir.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Amaç ve Vizyon

Kuruluşunuzun ana misyonu ve vizyonu nedir? Neleri başarmayı hedefliyorsunuz?

Misyonumuz:

Projelerin başarılı olmasını sağlayan ürünler, hizmetler ve deneyimler yaratan bir topluluğuz.

Vizyonumuz:

Her projenin pozitif bir etki yaratma potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirdiği bir dünya.

Amaç ve Hedeflerimiz:

Amacımız, proje başarısını en üst düzeye çıkararak dünyada olumlu bir dönüşüm yaratmaktır.

Bu doğrultuda;

- Proje yönetimi alanında bilgi, beceri ve standartları yaygınlaştırmayı,
- Proje profesyonellerini destekleyerek küresel sorunlara çözüm üretebilmelerini sağlamayı,
- Topluluklarımızı güçlendirerek yenilik, iş birliği ve sürdürülebilir gelişimi teşvik etmeyi,
- Değişen dünyaya uyum sağlayan, etkili ve kapsayıcı projeler geliştirmeyi hedefliyoruz.

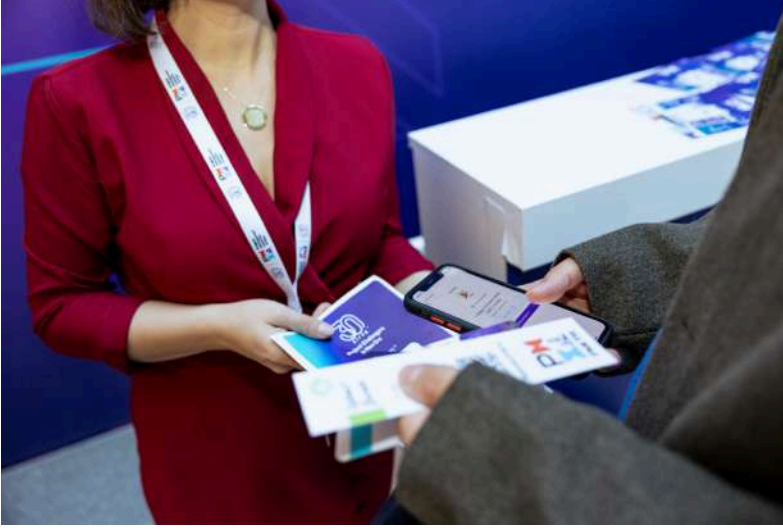

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Amaç ve Vizyon

**Kuruluş olarak hangi gruplara hitap ediyorsunuz?
Faaliyetlerinizde kimlere öncelik veriyorsunuz?**

PMI olarak; proje yönetimiyle ilgilenen, bu alanda uzmanlaşmak veya kariyerini ilerletmek isteyen herkesin yanında yer alıyoruz. Hitap ettiğimiz gruplar arasında:

- Farklı sektörlerde görev yapan proje yöneticileri ve ekip üyeleri,
- Proje yönetimi becerilerini geliştirmek isteyen genç profesyoneller ve yeni mezunlar,
- Proje yönetimine ilgi duyan üniversite öğrencileri,
- Proje portföyü yöneten üst düzey profesyoneller ile kurumsal paydaşlar yer alıyor.

Uluslararası geçerliliğe sahip sertifikasyon programlarımız ile bireylerin mesleki yetkinliklerini belgelemelerine destek oluyoruz.

Aynı zamanda geniş ve aktif bir network imkânı da sunuyoruz. Üyelerimiz; yerel ve global etkinlikler, webinarlar, eğitimler ve proje toplulukları aracılığıyla birbirleriyle bağlantı kurarak hem kişisel gelişimlerine katkı sağlıyor hem de kariyerlerini ileriye taşıma fırsatı yakalıyor.

• Çalışmalar

Çalışmalarınızda hangi alanlarda daha fazla gönüllü/ekip arkadaşı desteğine ihtiyaç duyuyorsunuz? Gönüllüleriniz/Ekip üyeleriniz ne tür katkılarda bulunabilir?

PMI Türkiye, gönüllülük esasına dayalı bir yapı olup faaliyetlerini gönüllü proje yöneticileri ve proje yönetimi tutkunlarıyla birlikte yürütmektedir. Gönüllülük, yalnızca katkı sağlamak değil, aynı zamanda öğrenmek, gelişmek ve güçlü bir profesyonel ağın parçası olmaktır.

Topluluğumuzun büyümesi ve etkisinin artması adına birçok farklı alanda gönüllü katkısına ihtiyaç duyuyoruz. Gönüllülerimiz; içerik üretiminden eğitim tasarımı, organizasyondan strateji geliştirmeye kadar pek çok alanda aktif rol alabilir.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

Özellikle aşağıdaki alanlarda gönüllü desteği arıyoruz:

- Eğitim ve Sertifikasyon:

CAPM (Certified Associate in Project Management) eğitimlerinin organizasyonu ve gönüllü eğitmenlik, PMP, PBA, RMP gibi diğer PMI sertifikaları için kolaylaştırma gruplarının yürütülmesi ve mentorluk faaliyetleri.

- Etkinlik Yönetimi:

İstanbul, Ankara, İzmir ve dijital ortamda düzenlenen PMI Türkiye Profesyonel Gelişim Aktiviteleri, zirveler ve çevrimiçi etkinliklerin planlanması, koordinasyonu ve yürütülmesi.

- İçerik Geliştirme ve Yayıncılık:

"Proje Yönetim Dünyası" dergisinin içerik üretimi, röportajlar, editoryal süreçler ve yayına hazırlık çalışmaları.

- İletişim ve Sosyal Medya:

PMI Türkiye'nin sosyal medya stratejilerinin uygulanması, içerik planlaması, tasarım ve dijital kampanya süreçlerine katkı.

- Üyelik ve Gönüllülük Stratejileri:

Bireysel ve kurumsal üyelerin artırılması, üyelik süreçlerinin takibi, gönüllülerin oryantasyon süreçleri ve bağlılığının güçlendirilmesi.

- Bilgi Teknolojileri:

Web sitesi, dijital altyapılar ve gönüllü dijital hesaplarının yönetimi gibi teknik konularda destek sağlanması.

- Kurumsal İlişkiler ve İş Birlikleri:

Üniversiteler, şirketler, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarıyla iş birlikleri geliştirilmesi, tanıtım faaliyetlerinde yer alınması.

- PMI Education Foundation (PMI EF):

İlkokul ve lise seviyesinde öğrenci ve öğretmenlere yönelik proje yönetimi farkındalığı çalıştaylarının düzenlenmesi ve uluslararası iş birlikleriyle genç nesilde bu farkındalığın artırılması.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

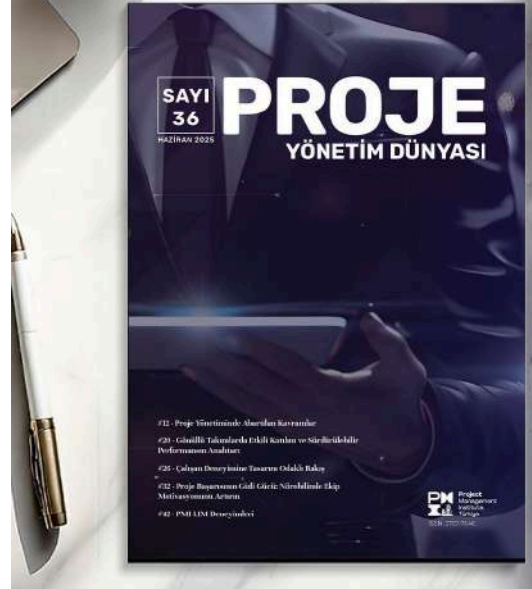
• Çalışmalar

Yürüttüğünüz projelerden ve etkinliklerden bahsedebilir misiniz? Bu projelerle topluma nasıl katkı sağlıyorsunuz?

PMI Türkiye olarak, proje yönetimi kültürünü yaygınlaştırmak ve toplumsal gelişime katkı sağlamak amacıyla birçok proje ve etkinlik yürütüyoruz. Bu faaliyetler hem profesyonellerin hem de öğrencilerin gelişimine katkı sağlarken, aynı zamanda ülkemizde proje yönetimi bilincinin artmasına hizmet ediyor.

- CAPM eğitimleri (üniversite öğrencilerine ücretsiz)
- PMP, PBA, RMP sertifika kolaylaştırma grupları
- Ulusal ve uluslararası zirveler (İstanbul, Ankara, İzmir, Dijital)
- Proje Yönetim Dünyası Dergisi
- Kurumsal farkındalık ve tanıtım ziyaretleri
- PMI EF çalışmaları (ilkokul/lise öğrenci ve öğretmenlerine atölye)
- Aylık profesyonel gelişim etkinlikleri
- Mentorluk programları
- Sosyal medya ve iletişim çalışmaları
- Kurumsal üyelik geliştirme faaliyetleri
- Üniversite iş birlikleri ve öğrenci etkinlikleri

Proje Yönetim Dünyası Dergisi 36. Sayı Yayınlandı!

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

Gönüllülerin/Ekip üyelerinin derneğinize katılımı nasıl gerçekleşiyor? Kimler gönüllü/ekip üyesi olabilir ve süreç nasıl işliyor?

PMI Türkiye'de gönüllülük esasına dayalı bir katılım modeli uygulanır. Gönüllü olmak isteyen herkesin katılımına açıktır; özellikle proje yönetimine ilgi duyan, bu alanda yetkinliğini artırmak isteyen öğrenciler, genç profesyoneller ve sektör uzmanları başvurabilir.

Katılım süreci şu adımlarla ilerler:

- **Başvuru:** Gönüllü olmak isteyen kişiler gönüllü başvuru platformu olan Volunteer Engagement Platform üzerinden yayınlanan ilanlara başvururlar. Başvurular genellikle yıl boyunca belirli dönemlerde alınır.
- **Değerlendirme:** Başvurular Gönüllülük Ekibi ve ihtiyaç duyulan direktörlük tarafından değerlendirilir.

- **Tanışma ve Bilgilendirme:** Uygun bulunan adaylarla tanışma görüşmesi yapılır ve derneğin yapısı ile gönüllülük süreçleri hakkında bilgi verilir.
- **Ekip Ataması:** Gönüllü, yetkinliklerine ve ilgi alanlarına uygun ekiplere yönlendirilir.
- **Süreç Takibi:** Gönüllünün sürece adaptasyonu Gönüllülük Ekibi tarafından takip edilir ve ihtiyaç halinde destek sağlanır.

Bu yapı sayesinde her gönüllü kendi beceri ve ilgilerine uygun bir şekilde katkı sunarken aynı zamanda kişisel ve profesyonel gelişimini destekleyici bir deneyim yaşar.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

PMI'n önümüzdeki yıllara yönelik hedefleri nelerdir? Hangi projeleri hayata geçirmeyi planlıyorsunuz?

PMI her zaman güncel konuları ve trendleri çok yakından takip eden, kendisini her daim güncelleyen ve proje yönetimi profesyonellerine doğru kaynaklar sunmayı kendisine amaç edinmiş bir kuruluştur. Bunu bu güne kadar çıkardığı PMBOK Proje Yönetimi Bilgi Birikimi Kılavuzu ve Çevik Uygulama Kılavuzu, Süreç Uygulama Kılavuzu gibi destekleyici kaynaklar ile ispat etmiştir.

PMI 2024'te duyurmuş olduğu PMI:NEXT (Nurture Our Purpose & Values, Empower Ourselves, eXpand Our Impact, Tighten Our Focus) stratejisi, PMI'n küresel etkisini artırmak ve proje başarısını maksimize etmek için geliştirilmiş, net ve ortak bir yol haritasıdır. Bu strateji dört temel başlığa dayanır: Amacımızı ve değerlerimizi beslemek, Kendimizi güçlendirmek, Etkimizi genişletmek ve Odağımızı netleştirmek. PMI, proje profesyonellerinin kariyer yolculuklarının her adımında yanında olmayı, bilgi ve kaynakları topluluk temelli bir platformla sunmayı, yapay zekâ entegrasyonu ve inovasyonla sürekli gelişimi desteklemeyi hedefliyor. Aynı zamanda PMI, proje yönetiminde altın standart olan sertifikaları geliştirerek ve üyelik değerini artırarak küresel ölçekte etkisini genişletmeyi planlıyor. Tüm bunlar, topluluğun gücünü ve iş birliğini ön plana çıkararak, projelerin dünyayı dönüştürücü etkisini maksimize etmeyi amaçlıyor

PMI Türkiye olarak bizler de PMI'n NEXT stratejisi çevresinde farklılık oluşturmak, paydaşlarımıza değer katmak ve ilham vermek için çalışmalarımızı devam ettirmektediriz. Bu kapsamda:

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

Gönüllülük kültürünün daha geniş kitlelere yayılması için sizin önerileriniz nelerdir?

Gönüllülük kültürünün yaygınlaşması için bireylerde küçük yaşlardan itibaren toplumsal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi önemlidir. Eğitim kurumlarında gönüllülüğe dair farkındalık çalışmalarının yapılması ve gençlerin sivil toplumla tanışmasının teşvik edilmesi bu süreci destekleyecektir.

Ayrıca gönüllülüğün sadece bir yardım değil, karşılıklı öğrenme ve gelişim fırsatı olduğu vurgulanmalıdır. Gönüllülük yalnızca zaman ayırmak değil kendini geliştirmek ve geleceğe yatırım yapmaktır. STK'lerin daha kapsayıcı, şeffaf ve etkili ölçülebilir yapılar kurması; gönüllülere değerli ve anlamlı deneyimler sunması, STK'ler arası iş birliklerinin artması gönüllü katılımını artırmada kilit rol oynar.

PMI Türkiye ile çalışmak sizin hayatınızı nasıl etkiledi? Burada edindiğiniz en değerli deneyim ne oldu?

PMI Türkiye ile çalışmak, ekip çalışması, stratejik düşünme ve zaman yönetimi gibi becerilerimi geliştirmemi sağladı. Ulusal ve uluslararası ölçekte bir topluluğun parçası olmak; profesyonel ilişkiler kurmamı, farklı sektörlerden insanlarla etkileşimde bulunmamı ve kendime olan güvenimi artırmamı sağladı.

Edindiğim en değerli deneyim, gönüllü bir ekibin yaratabileceği güçlü etkiyi görmektir. Yer aldığım proje yönetimi zirvesi ekiplerinde gönüllü çalışmalarla yaratılmış profesyonel işler gerçekleştirdik. Bu deneyim, gönüllülüğün bireysel çabanın ötesinde kolektif bir çalışmanın sonucu olarak profesyonel bir etki yaratabildiğini bana gösterdi.

Bu kurumda ekip üyesi olarak çalışmak sizin için ne ifade ediyor? Sizi en çok motive eden şey nedir?

PMI Türkiye'de ekip üyesi olarak çalışmak, yalnızca bireysel gelişimime katkı sağlamakla kalmıyor; aynı zamanda ortak bir amaç doğrultusunda değer üretmenin mutluluğunu yaşıyorum. Farklı disiplinlerden insanlarla birlikte çalışmak hem bakış açımı genişletiyor hem de birlikte üretmenin gücünü hissettiriyor.

Burada farklı çalışma alanlarından, farklı bilgi birikimlerinden ve farklı dünya görüşlerinden gönüllü ekip arkadaşlarımızla ortak paydada çalışmalar yapmak, sahip olduğu en kıymetli şeyini, zamanını gönüllü çalışmalara veren kişilerle ekip olmak geleceğe dair umutlarımı yeşertiyor.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

Ekip üyesi olduğunuz grup bir nesne olsaydı, bu ne olurdu? Neden?

PMI Türkiye tıpkı bir lego seti gibi; her parça kendi başına anlamlı olabilir ama gerçek anlamını ve görünümünü bir araya geldiğinde gösterir. Her birimizin şekli, rengi ve büyüklüğü farklıdır ancak doğru yerde bir araya geliriz ve PMI Türkiye'yi güçlü ve etkileyici bir topluluk haline getiririz.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Duolingo Eğitimde Mizahla Gelen Devrim

Duolingo, dil öğrenimi alanında bir paradigma değişimi yaratarak, geleneksel eğitim metodolojilerine meydan okuyan ve küresel çapta milyonlarca insanın dil öğrenme deneyimini yeniden tanımlayan öncü bir inovasyon örneğidir. Şirketin kuruluşu, kurucuları Luis von Ahn ve Severin Hacker'ın kişisel deneyimlerinden beslenmektedir. Anadili İngilizce olmayan göçmenler olarak kaliteli eğitimin bireylerin yaşamlarında nasıl bir fırsat ve dönüşüm aracı olabileceğini bizzat görmüşlerdir. Bu temel anlayış, Duolingo'nun misyonunun temelini oluşturmuştur: "dünyanın en iyi eğitimini geliştirmek ve bunu evrensel olarak erişilebilir kılmak". Bu misyon, şirketin kuruluşundan bu yana değişmeyen ve her stratejik kararını yönlendiren bir inanç olarak konumlanmıştır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Duolingo'nun Sınav Kağıdını Yırtması

Duolingo, dil öğreniminin katı ve formel yapılarına karşı çıkararak bu alanda devrim niteliğinde bir yaklaşım benimsemiştir. Geleneksel ders kitapları ve sınıf içi öğretimin aksine, Duolingo, "ücretsiz, eğlenceli ve etkili" üçlemesini temel felsefesi olarak konumlandırmıştır. Bu üçleme, şirketin ürün stratejisinin ve kullanıcı deneyiminin omurgasını oluşturur.

Ücretsiz bir şekilde hizmet vermesi, Duolingo'nun en temel ve dönüştürücü özelliklerinden biridir. Şirket, kurucuların ücretsiz eğitimin dünyayı gerçekten değiştireceği inancıyla yola çıkarak, dil öğrenimini finansal engellerden arındırmıştır. Bu ücretsiz erişim, Duolingo'nun devasa bir kullanıcı tabanı oluşturmasının anahtarı olmuştur. Bu kullanıcı tabanı, sadece platformun küresel erişimini sağlamakla kalmaz, aynı zamanda şirketin yapay zeka algoritmalarını besleyen zengin veri setlerinin de kaynağıdır. Bu veriler, kişiselleştirilmiş ve etkili öğrenme deneyimleri yaratmak için kullanılır, bu da daha fazla kullanıcıyı çeker ve elde tutar, böylece bir "erdemli döngü" (orijinaliyle virtuous cycle) meydana gelir. Ancak, bu ücretsiz modelin sürdürülebilirliği, reklamlar ve Duolingo Plus/Max gibi premium abonelikler aracılığıyla elde edilen ikincil gelir akışlarına bağımlılığı da beraberinde getirir. Bu durum, şirketin misyonu olan evrensel erişilebilirlik ile ticarileşme hedefleri arasında sürekli bir denge arayışını gerekli kılar. Kullanıcıların %10'undan daha azının ücretli abone olmasına rağmen bu geniş ücretsiz taban, Duolingo'nun pazardaki lider konumunu korumasını sağlamaktadır.

Baykuşun Dili: Mizah, Baskı ve Sürükleyicilik

Duolingo'nun marka kimliğinin ve kullanıcı bağlılığı stratejisinin merkezinde ikonik yeşil baykuş maskotu Duo yer almaktadır. Duo, sadece bir logo veya görsel temsil olmanın ötesinde, markanın sosyal medya stratejisinin ve kullanıcı deneyiminin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Duo'nun kişiliği, genellikle pasif-agresif ve çatlak olarak tanımlanır. Kullanıcıları derslerini tamamlamaya teşvik eden, bazen mizahi, bazen de tehditkar tonlarda mesajlar gönderir. Bu özgün yaklaşımı markanın akılda kalıcılığını artırmış ve "viral meme" kültürünün önemli bir parçası haline gelmiştir.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Duo'nun bu kişiliklendirilmesi, kullanıcılarla derin bir duygusal bağ kurma stratejisinin bir parçasıdır. Bu bağ ise sevgi, eğlence ancak aynı zamanda suçluluk ve kaybetme korkusu gibi çeşitli duyguları da tetiklemektedir. Örneğin, "Duo'yu üzdün" gibi bildirim başlıkları, kullanıcıları uygulamaya geri dönmeye motive etmek için suçluluk duygusunu kullanır ve bu tür mesajların diğer seçeneklere göre %5-8 arası daha etkili olduğu görülmüştür. Bu psikolojik tetikleyiciler, kısa vadede kullanıcı etkileşimini artırsa da, bazı kullanıcılar için stres ve anksiyeteye yol açabilir, hatta öğrenmenin kendisinden uzaklaşmalarına neden olabilir. Ancak, Duo'nun bu esprili yaklaşımı, özellikle Gen Z ve milenyaller gibi genç kitlelerle otantik ve mizahi bir bağ kurarak markayı rekabetçi dikkat ekonomisinde öne çıkarmıştır. Bu durum, Duolingo'nun pazarlama ekibinin yaratıcı özgürlüğe sahip olduğunu ve geleneksel kurumsal mesajlaşmadan sapma cesaretini gösterir. Bu, markanın sadece bir eğitim aracı olmaktan çıkarak kültürel fenomen haline gelmesini sağlamış ve pazarlamanın ürün geliştirme ve genel şirket stratejisi üzerindeki etkisini artırmıştır.

Duolingo'nun kullanıcı bağlılığını artıran bir diğer kritik mekanizma ise "streak" diye adlandırılan günlük pratik serisi kültürüdür. Bu sistem, Duolingo'nun en güçlü oyunlaştırma ve alışkanlık oluşturma araçlarından biridir. Kullanıcılar, her gün bir ders tamamlayarak serilerini uzatır ve bu, bir başarı ve gurur hissi yaratır. Seriyi kaybetme korkusu gibi "loss aversion" durumları, kullanıcıları düzenli olarak uygulamaya geri dönmeye motive eden güçlü bir psikolojik tetikleyici konumunda yer alır. İnsanlar, kazandıkları bir şeyi kaybetmekten, aynı şeyi kazanmaktan daha fazla motive olurlar. Bu prensip, Duolingo'nun kullanıcıları her gün geri dönmeye teşvik etmesinde kilit rol oynar.

Duolingo'nun streak sistemi, kullanıcıları uygulamaya adeta kancalayan davranışsal tasarım prensiplerini mükemmel bir şekilde uyguluyor. Bu başarının temelinde, Nir Eyal'ın "Kanca Modeli" yatıyor. Kanca Modeli, kullanıcıları bir ürüne veya hizmete bağlamak için tasarlanmış dört aşamalı psikolojik bir döngüdür. Bu döngü, ilk olarak tetikleyici ile başlar. Bu, kullanıcıyı bir eyleme yönlendiren içsel veya dışsal bir sinyal olarak karşımıza çıkar. Duolingo'dan gelen bir bildirim ya da kullanıcının can sıkıntısı hissetmesi gibi düşünebiliriz. Tetikleyicinin ardından, kullanıcının en basit şekilde gerçekleştirdiği eylem gelir. Duolingo özelinde bu, bir dersi tamamlamak anlamına gelir. Bu eylemi takip eden ise değişken ödül aşamasıdır. Kullanıcının aldığı XP puanları, seviye atlamalar, yeni rozetler veya Duolingo'nun maskotu Duo'nun neşeli kutlamaları gibi öngörülemeyen ve merak uyandıran ödüller, dopamin salınımını artırarak tekrar etme isteğini kullanıcıda güçlendirir. Son olarak, kullanıcı ürüne bir yatırım yapar; Duolingo'da bu, biriken günlük pratik serisi olarak somutlaşır. Bu biriken değer, kullanıcının uygulamaya olan bağlılığını pekiştirir ve seriyi kaybetme korkusu, onu her gün geri dönmeye teşvik eder.

Bu kancalama döngüsü, kullanıcıların Duolingo'yu günlük bir alışkanlık haline getirmesini sağlarken, şirketin kullanıcı bağlılığını ve elde tutma oranlarını artırması için hayati önem taşır. Bu, Duolingo'nun freemium iş modelinde, düşük abonelik oranına rağmen başarısını sürdürmesinde kritik bir faktördür; zira daha fazla günlük aktif kullanıcı doğrudan reklam gelirini ve potansiyel abonelik dönüşümlerini artırır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

A/B Testleriyle Karar Veren Bir Şirket

Duolingo'nun ürün geliştirme felsefesinin temelinde, "her şeyi test et" ilkesi yatar. Şirket, ürün kalitesini sürekli olarak artırmak ve kullanıcı deneyimini optimize etmek için bu ilkeye sıkı sıkıya bağlıdır. Bu süreçte kritik bir rol oynayan araç ise A/B testleridir.

Peki bu A/B testi nedir? Basitçe ifade etmek gerekirse, A/B testi, bir ürünün veya pazarlama materyalinin iki farklı versiyonunu (A ve B versiyonları) eş zamanlı olarak farklı kullanıcı gruplarına göstererek hangisinin daha iyi performans gösterdiğini belirlemeye yarayan bir deney yöntemidir. Örneğin, bir web sitesinde butonun rengini veya metnini değiştirip, hangi versiyonun daha fazla tıklama aldığını görmek için A/B testi yapılabilir. Bu sayede, kararlar varsayımlara göre değil, somut verilere dayanarak alınır.

Duolingo, bu veri odaklı yaklaşımı o kadar benimsemiştir ki, her çeyrekte 750'den fazla A/B testi yürütür. Bu testler, abonelik düğmesinin metninden "Ücretsiz Abone Ol" yerine "0,00 \$ Karşılığında Abone Ol" gibi ilginç detaylara, ders formatlarına, bildirim zamanlamalarına ve hatta uygulamanın genel navigasyon yollarına kadar geniş bir yelpazeyi kapsar. Bu kapsamlı test kültürü, Duolingo'nun kullanıcı davranışlarına göre ürününü sürekli olarak evrimleştirmesini ve optimize etmesini sağlar.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Bu sürekli test ve yinleme süreci, Duolingo'ya yaratıcılığı tetikleyen bir çerçeve sunar. Hipotezler hızlı bir şekilde test edilebilir ve başarısız olanlar hızla terk edilebilir. Bu da yeni fikirlerin denenmesi için düşük bir risk ortamı yaratır. Bu çevik yaklaşım, şirketin sürekli inovasyon yapabilmesini ve kullanıcı ihtiyaçlarına hızla adapte olabildiğini sağlar. Ancak aşırı veri odaklılık, bazı durumlarda yaratıcılığı sınırlama potansiyeli de taşır çünkü yalnızca doğrudan ölçülebilir ve kısa vadeli metrikleri etkileyen değişikliklere öncelik verilebilir. Uzun vadeli, radikal inovasyonlar veya sezgisel tasarım kararları, anlık A/B testlerinde kendilerini tam olarak göstermeyebilir veya yeterince destek bulamayabilir. Bu durum, Duolingo'nun sürekli olarak dengede tutmaya çalıştığı bir gerilimi ifade eder. Nicel verilerin rehberliğinde ilerlerken aynı zamanda kullanıcı deneyimini zenginleştirecek nitel ve sezgisel yeniliklere de alan tanımak. Duolingo'nun bu yaklaşımı, eğitim teknolojileri sektöründe bir standart haline gelmiştir. Geleneksel eğitimde en iyi uygulama genellikle pedagojik teorilere dayanırken, Duolingo, en iyi uygulamanın kullanıcı verileriyle sürekli olarak yeniden tanımlandığı bir model sunar. Bu veriler, derslerin zorluk seviyesini uyarlamak, kişiselleştirilmiş geri bildirim sağlamak ve öğrenme yollarını optimize etmek için kullanılır.

Duolingo'nun UI ve Ders Yapısı

Duolingo'nun kullanıcı arayüzü (UI) ve ders yapısı, kullanıcıların sezgisel olarak öğrenmeye başlamasını sağlayacak şekilde büyük ölçüde basitleştirilmiştir. Bu zahmetsiz deneyim, kullanıcıların uygulamaya kolayca adapte olmasını ve günlük bir alışkanlık oluşturmalarını teşvik eder. Uygulamanın Juicy tasarım güncellemesi gibi adımlar, daha parlak renkler ve yuvarlak öğelerle öğrenmenin eğlenceli olması gerektiği fikrini pekiştirmiştir.

Juicy tasarım güncellemesi, Duolingo'nun 2023 yılında yaptığı büyük bir görsel yenilemedir. Bu güncelleme, uygulamanın genel estetiğini daha davetkar, canlı ve eğlenceli hale getirilmiştir. Daha parlak renk paletleri, daha yuvarlak ve organik formlara sahip butonlar ve karakterler, daha akıcı animasyonlar ve genel olarak daha canlı bir his sunarak, öğrenme sürecini bir oyun gibi hissettirmeyi hedeflemiştir. Amaç, kullanıcıların görsel olarak daha çok keyif almasını ve uygulamanın içinde vakit geçirmekten daha fazla zevk duymasını sağlamaktır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Bu sürükleyicilik için basitleştirme ikilemi, Duolingo'nun karşılaştığı önemli bir zorluktur. Bir yandan, uygulamanın kolaylığı ve eğlenceli yapısı, milyonlarca yeni kullanıcının dil öğrenimine başlamasını sağlamıştır. Diğer yandan, dil öğreniminin ileri seviyeleri, karmaşık dilbilgisi yapıları, kültürel nüanslar ve spontane iletişim becerileri gibi daha derinlemesine bir anlayış gerektirir. Bu noktada, Duolingo'nun basitleştirilmiş yaklaşımı yetersiz kalabilir. Şirket, bu dengeyi sağlamak için sürekli olarak yeni özellikler ve içerikler eklemektedir. Örneğin yapay zeka destekli "Explain My Answer" (Cevabımı Açıkla) ve "Roleplay" (Rol Yapma) özellikleri, kullanıcılara daha derinlemesine açıklamalar ve gerçekçi konuşma pratiği sunarak bu boşluğu doldurmayı amaçlar. Bu çabalar, Duolingo'nun sadece başlangıç seviyesi için bir araç olmaktan çıkıp, daha kapsamlı bir öğrenme platformu olma vizyonunu yansıtır.

Akademikliği Feda Etmeden Büyümek

Duolingo, küresel çapta büyük bir kullanıcı tabanına ulaşırken, akademik yeterliliği feda etmeden büyümeyi hedeflemiştir. Bu hedefe ulaşmak için, derin öğrenme ve eğitsel yeterlilik arasında hassas bir denge kurmaya odaklanmıştır. Duolingo'nun "Etkililik Araştırma Laboratuvarı" (Efficacy Research Lab), uygulamalı dilbilim, değerlendirme bilimi ve bilişsel psikoloji alanlarında doktoralı uzmanları bir araya getirerek, ürünlerinin öğrenme değerini sürekli olarak değerlendirir. Bu ekip, Duolingo'nun öğrenme çerçevesini ve Avrupa Ortak Dil Referans Çerçevesi (CEFR) gibi uluslararası yeterlilik standartlarını kurslarına uygulayarak, kullanıcıların gerçek hayatta iletişim becerileri kazanmasını sağlamaya çalışır.

Duolingo, yapay zeka ve makine öğrenimi modellerini kullanarak öğrenme deneyimini kişiselleştirir ve optimize eder. "BirdBrain" adı verilen tescilli makine öğrenimi modeli, her öğrencinin ilerlemesini takip eder ve derslerin zorluğunu dinamik olarak ayarlar. Bu adaptif öğrenme sistemi, materyali unutmaya yakın olunan anlarda tekrar gözden geçirmeyi sağlayan aralıklı tekrar (orijinaliyle spaced repetition) tekniğini kullanır. Böylece uzun süreli hafıza pekiştirilir. Ayrıca yapay zeka, milyonlarca kullanıcının öğrenme verilerini analiz ederek hangi egzersizlerin en etkili olduğunu, kullanıcıların nerede zorlandığını ve nasıl ilerlediklerini belirler. Bu veri odaklı yaklaşım, müfredatın sürekli olarak iyileştirilmesine ve yeni özelliklerin eklenmesine olanak tanır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Yeni kurs yapıları ve müfredat içi oyunlaştırma, Duolingo'nun akademik hedeflerini desteklerken kullanıcı bağlılığını sürdürmesine yardımcı olur. 2022'de tanıtılan yeni yol (path) tasarımı, öğrenme çıktılarını iyileştirmiştir. Bu yeni sistemdeki kullanıcılar, okuma ve dinleme puanlarında daha yüksek sonuçlar elde etmiştir. Bu tür özellikler, kullanıcıların dil becerilerini gerçek dünya senaryolarında uygulamalarına yardımcı olarak, oyunlaştırmanın potansiyel yüzeyselliği eleştirilerine yanıt verir. Şirket, bu AI araçlarını kullanan kullanıcıların %90'ından fazlasının bir ay sonra yeni dillerini gerçek hayatta kullanmaya hazır hissettiğini belirtmektedir.

Yapay zeka, Duolingo'nun içerik oluşturma süreçlerinde de devrim yaratmıştır. Şirket, üretken yapay zeka (generative AI) sayesinde yeni kursların geliştirilme süresini 12 yıl gibi süreden 1 yıldan daha az bir süreye indirmeyi başarmıştır. 2024'te 7.500 içerik birimi yayınlanmış, bu sayı 2021'deki 425 birime oranla önemli bir artışı temsil etmektedir. Bu hız, Duolingo'nun kurs kataloğunu iki katından fazla artırmasını sağlamış ve Latin Amerika'dan Güneydoğu Asya'ya kadar milyarlarca potansiyel öğrenciye erişim imkanı sunmuştur. Bu, yapay zekanın eğitimde ölçeklenebilirliği nasıl dönüştürdüğünün çarpıcı bir örneğidir. Bazı eleştirmenler, yapay zeka tarafından üretilen içeriğin kalitesinden ödün verme riskini taşıdığını belirtse de Duolingo CEO'su Luis von Ahn, milyarlarca insana temel eğitim sunmak için erken aşamalardaki küçük hataların kabul edilebilir bir ticaret olduğunu savunmaktadır. Kullanıcı geri bildirimleri ve yapay zeka iyileştirmeleriyle bu sorunların zamanla azalacağı öngörülmektedir. Bu strateji, Duolingo'nun sadece dil öğrenimiyle sınırlı kalmayıp, matematik, müzik ve satranç gibi diğer konulara da genişlemesini sağlayacak bir "süper uygulama" (super app) modelinin temelini atmaktadır. Bu genişleme, mevcut platform içinde minimum altyapı yatırımı gerektirirken, tamamen yeni gelir akışları ve pazar fırsatları yaratmaktadır.

Temeller 1

Temeller 2

Hedefler

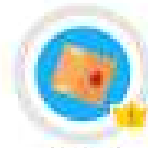
Yemekler

Hayvanlar

Çocuklar

Sahiplik

Mes.Zamir.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Duolingo'nun Viral Sosyal Medya Strateji Yaklaşımı

Duolingo'nun sosyal medya stratejisi, özellikle TikTok platformunda sergilediği çatlak ve mizahi yaklaşımla, geleneksel kurumsal pazarlama normlarından keskin bir sapma göstermiştir. Şirket, 2020'den bu yana TikTok'ta neredeyse 17 milyon takipçiye ulaşarak, kısa içerik üretimi ve viral eğitim stratejilerinde bir ustalık sergilemiştir. Bu başarı, Duolingo'nun marka maskotu Duo'nun kişiliğini merkeze alarak, onu inatçı, tuhaf, alaycı ama sevimli bir baykuş olarak canlandırmasıyla sağlanmıştır. Duo, popüler kültür referanslarını ve viral trendleri kullanarak, kullanıcılarla otantik ve eğlenceli bir bağ kurmuştur.

Bu strateji, Duolingo'nun dikkat ekonomisinde eğitimin yeniden kurgulanmasında nasıl öncü bir rol oynadığını göstermektedir. Geleneksel reklam kampanyalarının aksine, Duolingo'nun sosyal medya içeriği, kullanıcıların kendiliğinden etkileşim kurmasını ve paylaşmasını teşvik eden "ödünç alınmış ilgi" (orijinaliyle borrowed interest) prensibini kullanır. Duo'nun bazen tehditkar, örneğin, "İspanyolca öğren ya da yok ol" veya duygusal manipülatif yaklaşımı "Duo'yu üzdün" tavırları, viral meme kültürünü beslemiş ve markanın görünürlüğünü artırmıştır. Bu yaklaşım, özellikle genç nesillerle derinlemesine yankı uyandırarak, markanın sadece bir eğitim aracı olmaktan çıkıp, eğlenceli ve ilişkilendirilebilir bir hale gelmesini sağlamıştır.

Bu çatlak olarak adlandırılan pazarlama stratejisi, Duolingo'nun pazarlama ekibine şirket içinde daha fazla söz hakkı kazandırmıştır. CMO'su, bu yaklaşımın pazarlamaya "masada bir yer" kazandığını ve ürün geliştirme süreçlerini bile etkilediğini belirtmektedir. Geleneksel olarak büyük bütçelerle yapılan pazarlama kampanyalarının aksine, Duolingo'nun bu yaratıcı ve deneysel yaklaşımı, sınırlı bütçelerle bile yüksek yatırım getirisi elde edilebileceğini göstermiştir. Şirket, bütçesinin %70'ini kanıtlanmış stratejilere ayırırken, %30'unu yeni deneylere tahsis ederek sürekli bir öğrenme ve adaptasyon döngüsü içinde kalmaktadır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Geleceğin Eğitiminde Duolingo'nun Mirası

Duolingo, dijital çağda eğitimin nasıl yeniden tasarlanabileceğine dair çarpıcı bir örnek teşkil ederek inovasyonun öncüsü olmuş ve kalıcı bir miras bırakma şansına erişmiştir. Şirket, "dünyanın en iyi eğitimini geliştirmek ve bunu evrensel olarak erişilebilir kılmak" gibi iddialı bir misyonla yola çıkarak, geleneksel dil öğreniminin formel ve maliyetli yapısına meydan okumuştur. Bu misyon, "ücretsiz, eğlenceli ve etkili" üçlemesiyle somutlaşmış ve gamifikasyon, yapay zeka destekli kişiselleştirme ve titiz A/B testleri gibi stratejilerle operasyonel hale getirilmiştir. Bu derin entegrasyon, Duolingo'nun sadece bir uygulama olmaktan çıkıp, küresel bir eğitim hareketine dönüşmesini sağlamıştır.

Duolingo'nun başarısı, davranışsal psikolojinin ve oyunlaştırmanın öğrenme motivasyonu üzerindeki gücünü net bir şekilde göstermiştir. Duo karakterinin mizahi ve bazen pasif-agresif kişiliği ile streak kültürü, kullanıcıları günlük pratik alışkanlıkları oluşturmaya ve platforma bağlı kalmaya teşvik eden güçlü psikolojik tetikleyiciler olarak işlev görmüştür. Bu, özellikle dikkat ekonomisinde rekabet eden bir platform için hayati öneme sahiptir. Ancak, bu yaklaşım, yapay ilerleme ve oyunlaştırmanın kötüye kullanımı gibi eleştirileri de beraberinde getirerek, eğitsel derinlik ile kullanıcı bağlılığı arasında sürekli bir denge arayışını gerekli kılmıştır.

Gelecek perspektifleri açısından, Duolingo'nun önünde hem büyük fırsatlar hem de potansiyel zorluklar bulunmaktadır. Şirket, yapay zeka entegrasyonunu daha da derinleştirerek, öğrenme deneyimini daha da kişiselleştirmeyi ve etkili hale getirmeyi hedeflemektedir. Küresel dil öğrenimi pazarının 2034 yılına kadar 75 milyar dolar civarına ulaşması beklenirken, Duolingo'nun bu büyüyen talepten önemli ölçüde faydalanma potansiyeli vardır. Ancak freemium iş modelinin sürdürülebilirliği, ücretsiz kullanıcıları ücretli abonelere dönüştürme oranları ve misyon ile ticarileşme arasındaki hassas dengeyi koruma yeteneği, şirketin uzun vadeli başarısı için kritik olacaktır. Ayrıca yapay zeka tarafından üretilen içeriğin kalitesi ve kullanıcı deneyiminin manipülatif algılanmaması gibi etik konular, şirketin sürekli olarak ele alması gereken meseleler olmaya devam edecektir. Duolingo'nun mirası, eğitimin sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda motivasyon, alışkanlık oluşturma ve teknolojiyle zenginleştirilmiş kişisel bir yolculuk olabileceğini en güzel örneğidir.

YÖNETİŞİMİN İZİNDE

Yapay Zekânın Bilimsel Yayın Amaçlı Kullanımına İlişkin Etik Kaygılar ve Yönetişimin Yeri

"Uzmanlığa saygı'nın bir ifadesi ve gereği olarak hiç kimse inceliklerine vâkıf olmadığı, amaç, yöntem ve kapsamını iyi bilmediği bir alanda ulu-orta görüş beyân etmemelidir."

Başlıkta da ismi geçen, bu yazının kaynağı olan söz konusu edinilen durum, eleştirel ve düşünsel bir zeminde irdelenerek sade bir biçimde aktarılmaya çalışılmıştır.

Yapay zekâ, makine öğrenmesi kapsamında olan teknikleri, yapay sinir ağlarının kullanımının nasıl yönlendirilebileceği, derin öğrenme ve doğal dil işleyebilme modelleri de düşünüldüğünde, çok yeni olmamakla birlikte bahsedilen bu teknolojiler, elbette ki toplumsal hayatın diğer alanlarında olduğu gibi akademi de ve bilimsel yayıncılıkta da devrim yaratma potansiyeline sahip olabilecek yıkıcı bir yenilik olarak karşımıza çıkabilecektir.

Araştırma süreçlerini, yazma pratiklerini, zaman yönetimini, araştırmacının bilgi birikimini ve etik kaygılarını da kapsayan sistem, çıktıları da bu ölçülerde etkilemektedir. Bilimsel metinlerin oluşturulmasında ve düzenlenmesinde faydalanabilecek birçok yapay zekâ uygulamaları mevcut olduğu gibi bir makalenin kendisini de yazdırabileceğiniz yapay zekâ arayüzleri de günümüz dünyasında oldukça erişilebilirdir. Lakin edinilen bilgi ve birikimle kendini geliştirerek; bu gelişimi ve kazandığı tecrübeyi uygulayabilen, paylaşabilen, vizyon sahibi ve alana daima katkıyı görev bilen başarılı bir meslek profesyoneli ve akademisyen olabilme hedefinde ilerlemeye çalışan, etik hususları göz önünde bulunduran ve etik kaygıları olan bireylerin de belirtilen hususlar doğrultusunda dikkatli olarak yapay zekâ asistanlarının faydalarını bilimsel yayın amaçlı kullanma çabaları anlaşılabilir.

Yapay zekâ tabanlı sisteme aynı zamanda başka bir yapay sinir ağından, kütüphaneden ve veri setinden öğretilmiş modellerle de fayda sağlanabilmektedir. Çeviri, içerik oluşturma/düzenleme, ilgili literatürü bulma/özetleme, editörlük, kavramsal bağlantıları sunabilme, istenilen bilgiye erişebilme eve bu bilgiyi doğru ve akıcı bir şekilde sunabilme gibi olanaklar sağlamaktadır. Bu gibi kısayollar sayesinde öğrenme süresi azaltılmakla birlikte çok sayıda inceleme ve tespitlere de daha kısa süreçler halinde geçilmesi önemli bir avantajdır. Bu tür süreçlerin kısaltılmasına destek olarak akademik yayın yazım süreçlerine de daha fazla zaman ayrılmasına imkân tanımaktadır.

YÖNETİŞİMİN İZİNDE

Lakin temsilleri, döngüleri ve tekrarlamaları sağlaması noktasında işlendiği bir halde sistematik görevini yerine getirebilir de olsa bu entegrasyonu sağlanmış yapay zekâ varyasyonlarının, araştırmacının yönlendirmesi ve etik kaygıları doğrultusunda etkin kullanıldığı vakit katkı sağlayabilir olduğu unutulmamalıdır. Bilimsel yazım sürecinin insan araştırmacının kontrolünde olmasını, etik kaygıları olan sorumluluk sahibi araştırmacı kendisi sağlamakla yükümlüdür. Üretilen bilginin güvenilirliği noktasında maksimum saydamlığın sağlanabilmesi de bir diğer önemli husustur. Çıktıların kontrolü yapılmalı, teorik altyapısı anlaşılaksızın yeniden kullanmaya hazır hale getirilmiş bilgi yığınları bilimsel yayın faaliyetlerine konu olmamalıdır. Dezavantajlardan söz edilen perspektiflerde asıl olan, araştırmacının etik kaygıları gözeterek hareket etmesi gerektiği hususudur. Zira başlangıçta akademi de kullanımına tamamı ile karşı çıkılan yapay zekâyâ dair algı değişmekte ve üretken yapay zekânın bilimsel araştırma ve yayınlarda kullanımının etik boyutlarını içeren rehberler ile şeffaflık başta olmak üzere hesap verebilirlik, adillik, tutarlılık, katılımcılık, sorumluluk ve etkililik ilkelerine vurgu yapılarak, üretken yapay zekânın akademide kullanımının önü açılmaktadır.

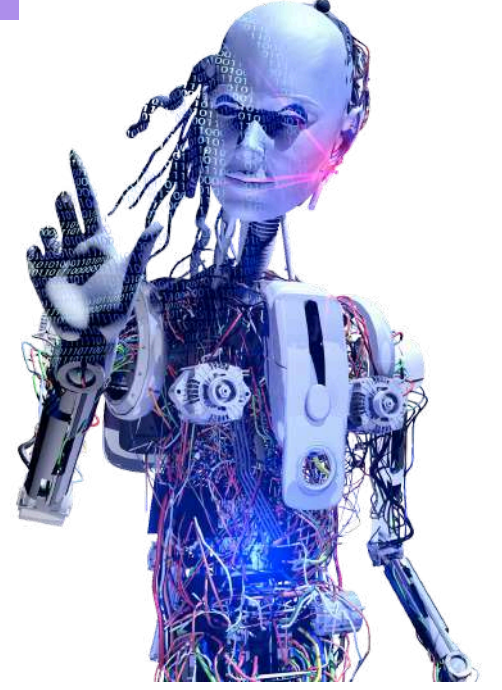
Büyük miktarda veri ile eğitilen ve bağlama uygun çıktılar sunabilen yapay zekâ araçları, araştırmacılara başta iş yükünü azaltma (çeviri, düzenleme vb.), kaliteli akademik içerikler üretebilme ve tüm bunları çok daha kısa bir sürede yapmalarına imkân sağlayan bir konfor alanı inşa etmiştir. Araştırma tasarımı verilerin analiz edilmesi ve hatta sonuçların yorumlanmasına kadar araştırma süreçlerinin neredeyse tamamında faydalanılan bu araçlar çokça tartışılan dil engelini de bir nevi ortadan kaldırarak eşit araştırma koşullarının oluşmasına katkı sağlamıştır. Lakin tüm bu teknolojilerin araştırmacılar için sunduğu fırsatlara temkinli yaklaşılmalıdır. Zira bu araçlar, araştırma sürecinin belki de en kritik parçası olan eleştirel okuma sürecini sekteye uğratma potansiyeli taşımaktadırlar. Ana ve yardımcı temaların yeterince anlaşılmadığı, teorinin kavranmadığı, güvenilirliğin tespit edilmediği, metinle ilgili yorumlamaların yapılamadığı (farklı metinler, bilimler ve bilgi türleri arasında bağlantı kurabilme) bir akademik okumanın sonucunda ortaya çıkabilecek kavrama düzeyinin araştırma sürecine katkısı oldukça yüzeysel kalacaktır.

YÖNETİŞİMİN İZİNDE

Eleştirel okumanın ötesinde bu algoritmaların eğitildikleri verilerin şeffaflığına ve güvenilirliğine ilişkin kaygıların ciddi şekilde tartışılması elzemdir. Kullanılan verilerin yanlış ya da hatalı olması, verinin kaynağına ilişkin doğru bilginin sağlanamaması gibi nedenler bahse konu teknolojilerden faydalanan araştırmaların temelde yanlış bir zemine oturtulması anlamına gelir ki, bu da bilimsel bilginin güvenilirliğini sorgulanır hale getirecektir. Amaçlarından birinin yeni bilgi üretmek olduğu düşünüldüğünde bilimin, bu çok yeni, fayda ve zararları iç içe geçmiş olan teknolojinin sınırlarına yönelik de yeni bilgiler üretmesi bilimsel bilginin geleceği açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

Sonuç olarak, geliştirilen yapay zekâ asistanlarının bilimsel yayın amaçlı kullanımının yaygınlaşması kaçınılmazdır. Bahsedilen yapay zekâ destekli bu teknolojilere en azından sınırları belirlenene kadar temkinli yaklaşmak, sunulan çıktıların denetim ve kontrollerini özellikle yukarıda da bahsedilen şeffaflık, insan denetimi ve sorumluluk gibi etik değerleri dikkate alarak yapmak bilimin geleceği açısından oldukça elzem olacaktır.

Hemen alt kısımda, özellikle bilimsel araştırma ve yayın faaliyetlerinde kullanılması yararlı olabilecek üretken yapay zekâ araçlarının uygun başlıklar altında parmak uçlarınıza sunulmak üzere hazırlandığını göreceksiniz.

İyi çalışmalar dilerim..

YÖNETİŞİMİN İZİNDE

Hemen alt kısımda, özellikle bilimsel araştırma ve yayın faaliyetlerinde kullanılması yararlı olabilecek üretken yapay zekâ araçlarının uygun başlıklar altında parmak uçlarınıza sunulmak üzere hazırlandığını göreceksiniz.

1. Kapsamlı Literatür Taraması

SciSpace, Semantic Scholar, ResearchRabbit, Litmaps, Web On Science, Consensus, Elicit

2. Özetleme ve Anlamlandırma

Scholarcy, SciSpace Copilot, Paperpile

3. Kaynak Bulma ve Kaynakça Önerileri

SciSpace, ResearchRabbit, Connected Papers, Litmaps

4. Atıf Analizi

Scinapse, Scite, Zotero, Semantic Scholar, Google Scholar Metrics

5. Trend ve Boşluk Analizi

Iris.ai, Consensus, Dimensions, Connected Papers, Semantic Scholar

6. Dil ve Konu Bağımsızlığı

Sider, DeepL, SciSpace, Google Translate AI, Paperpal

7. Tam Metin Kolay Erişim ve Entegrasyon

SciSpace, Scinapse, Zotero, EndNote, Mendeley, Unpaywall, Paperpile

8. Akademik Yazım ve Referans Yönetimi

SciSpace, Grammarly, ProWritingAid, EndNote, Jenni

9. Kritik Okuma ve Değerlendirme

SciSpace, Scite, Consensus, Semantic Scholar, Elicit, Paperpal

10. Zaman Tasarrufu

SciSpace, Copilot, Scholarcy, Paperpile

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

ANADOLU'NUN ALTIN MİRASI

ATA BUĞDAYLARI

İnsanlık tarihinin dönüm noktalarından biri olan tarım devrimi, Bereketli Hilal olarak bilinen coğrafyada, özellikle de Anadolu'nun kalbinde filizlenmiştir. Bilimsel araştırmalar ve arkeolojik buluntular, buğdayın ilk kez kültüre alındığı yerin Diyarbakır'daki Karacadağ olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu keşif, sadece Türkiye için değil, dünya tarım tarihi için de çığır açıcı bir nitelik taşımaktadır.

Bir buğday tanesinin insanlık tarihini nasıl değiştirdiği, Neolitik Devrimle insanın yerleşik hayata geçerek tarımla uğraşmasıyla başlayan bir hikayedir. Buğday, yüksek kalorisi, doyuruculuğu ve ekmeğin hammaddesi olmasıyla diğer bitkilerden her zaman farklı bir yere sahip olmuştur. İnsan ve buğday arasındaki bu kadim ilişki, yaklaşık on dört bin yıl önce başlamış, buğday adeta insanı kendisiyle yaşamaya ve kendisine bağımlı olmaya ikna etmiştir. Bu bağımlılık, yerleşik yaşamı ve uygarlığın başlangıcını tetiklemiştir. Kalkolitik Çağ'da köylerin şehirlere dönüşmeye başlamasıyla, buğday sadece bir besin kaynağı olmaktan çıkmış; ekonominin, dinin, sosyal yapıların ve şehirleşmenin temelini atmıştır. Buğdayın insanlık tarihindeki rolü, basit bir tarımsal keşfin ötesine geçer; o, insanı yerleşik hayata bağlayan, medeniyetlerin doğuşunu sağlayan, kültürel ve dini pratikleri şekillendiren bir ortaktır.

Bu derin tarihsel bağlamda, "Ata Tohumu" ve "Ata Buğdayı" kavramları büyük bir anlam kazanır. Ata tohumu, DNA dizilimine herhangi bir müdahale yapılmadan, saflığı korunarak nesilden nesile aktarılan doğal tohum çeşitleridir. Bu tohumların ekim, çoğaltma ve yetiştirme süreçlerinin hiçbir aşamasında kimyasal müdahale kullanılmaz; mahsuller, Anadolu çiftçilerinin geleneksel yöntemlerle ettikleri doğal ve katkısız ürünlerden elde edilir. Ata buğdayı, modern buğdaylara kıyasla daha az işlenmiş, besin değeri yüksek, daha dayanıklı ve genetik modifikasyondan uzaktır. Yüksek lif, vitamin, mineral içeriği, düşük glisemik indeks ve sindirim kolaylığı gibi birçok besinsel üstünlüğe sahiptir. Ata tohumu, sadece genetik olarak bozulmamış bir ürün değil, aynı zamanda doğal süreçlere ve geleneksel tarım bilgisine duyulan saygının bir sembolüdür. Kısa raf ömrü bile, bu tohumların doğal ve katkısız yapılarının bir göstergesi olarak kabul edilir. Bu, bir gıda maddesi olmanın ötesinde, bir yaşam felsefesini, doğayla uyumu ve insan müdahalesinin sınırlarını temsil eden bir kimlik beyanıdır. Ata tohumu, Anadolu'nun zengin tarımsal geçmişini ve biyoçeşitliliğini temsil eden "yaşayan bir miras"tır.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

Anadolu'nun dört bir yanından yükselen, her biri kendi hikayesi ve karakteri olan kadim buğday çeşitleri, adeta bir geçit töreniyle geçmişten günümüze uzanan bir lezzet ve yaşam serüvenini temsil eder. Buğdayın genetik çeşitliliğinin zenginliği, temel olarak topografya, iklim ve diğer çevre koşullarının kısa mesafeler içinde değişiklik göstermesinden kaynaklanmaktadır. Bu çeşitlilik, Anadolu'nun tarımsal mirasının ne denli paha biçilmez olduğunu gözler önüne sermektedir.

İşte Anadolu'nun Altın Mirası'nın bazı önemli Ata Buğday temsilcileri:

SIYEZ: MEDENİYETİN İLK TANIKLIĞI

Siyez buğdayı, 14 kromozomlu genetik yapısıyla dünyanın ilk buğdayı olarak kabul edilir ve günümüz buğday türlerinin atasıdır. En çarpıcı özelliği, 10 bin yıl boyunca genetik yapısının hiç bozulmamış olmasıdır; bu, onu adeta yaşayan bir tarih kitabı haline getirir. Bu genetik saflık, Siyez'i sadece bir tarım ürünü olmaktan çıkarıp, insanlık tarihinin genetik bir kaydı haline getirmektedir. Modern buğdayın atası olması, onun genetik mirasının günümüz tarımı için ne kadar kritik olduğunu göstermektedir. Siyez, genetik saflığı sayesinde, hem geçmişin tarımsal pratikleri hakkında bilgi veren bir "canlı fosil" hem de gelecekteki gıda güvenliği ve iklim değişikliğine adaptasyon çalışmaları için paha biçilmez bir genetik kaynak olarak konumlandırılabilir.

Besin değeri açısından Siyez, modern buğdaya göre iki kat daha fazla A vitamini ve daha fazla demir içermektedir. GDO'suz yapısı, onun doğal ve sağlıklı bir alternatif olmasını sağlar. Morfolojik yapısı incelendiğinde, Siyez buğdayının %22.8-23.0 gibi yüksek bir kepek oranına sahip olduğu, bunun da oldukça küçük çekirdek yapısından kaynaklandığı görülmektedir. Siyez, özellikle Kastamonu ile özdeşleşmiş, bu bölgenin topraklarında binlerce yıldır varlığını sürdürmüş ve yöre halkının sofralarını zenginleştirmiştir.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

KAVILCA: KARS YAYLALARININ SARSILMAZ BUĞDAYI

Kavılca buğdayı, özellikle kışın sert geçtiği soğuk bölgelere uyum sağlayabilmesiyle büyük önem taşır. Kars ve Ardahan yaylalarının zorlu iklim koşullarına karşı gösterdiği bu sarsılmaz direniş, tohumunu çevreleyen kalın kabuk sayısı ve başağındaki çatalların kalınlaşması gibi doğal özelliklerinden kaynaklanır. Kavılca'nın yüksek rakımda yetiştirilebilme ve ısı farklarına karşı dirençli olma yeteneği, onu modern buğday türlerinin yetişemeyeceği alanlarda bile varlığını sürdürebilen bir savaşçı yapar. Doğal yapısından dolayı hastalık ve zararlılara karşı da dayanıklıdır, bu da binlerce yıldır var olmasının temel nedenlerinden biridir.

Kavılca'nın besin değeri de oldukça etkileyicidir. Diğer birçok buğday türüne göre daha fazla tokluk hissi yaratır ki bu da yüksek lif miktarından kaynaklanır. Kavılca, düşük glüten içeriği, %17'lik yüksek protein değeri, B1 ve B6 vitaminleri ile bol miktarda demir barındırır. Bağışıklık sistemini güçlendirmesi, bağırsak düzenini sağlaması ve kalp-damar hastalıklarına karşı etkili olması gibi sağlık faydalarıyla da öne çıkar. Kavılca'nın doğanın en zorlu koşullarına karşı gösterdiği bu adaptasyon yeteneği, iklim değişikliğinin etkilerinin giderek arttığı günümüzde, gıda güvenliği için kritik bir model sunmaktadır. Onun zorlu koşullara adaptasyon yeteneği, modern tarımın tek tip, hassas ürünlerine karşı doğal bir alternatif ve gelecekteki tarım stratejileri için ilham kaynağı olabilir.

KARAKILÇIK: EGE'NİN ESMEER GÜZELİ

Karakılçık, ismini başağındaki belirgin "kara kılçıklardan" alan ve esmer rengiyle "Ege'nin Esmer Güzeli" olarak anılan kadim bir buğday türüdür. Kendine has lezzeti, rengi ve kokusuyla mutfaklarda çok karakteristik bir ürün olarak yerini almıştır. Protein oranı %13 civarındır ve lif oranları bakımından oldukça zengin olan Karakılçık, cilt sağlığı için faydalı selenyumun yanı sıra A, E, K, C vitaminleri ile demir, fosfor ve potasyum gibi temel mineralleri de bolca ihtiva eder. Beyin sağlığına katkıları, anti-enflamatuar etkisi ve bağışıklık sistemini destekleyici rolüyle de dikkat çeker.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

Karakılçık, kuraklığa ve hastalıklara karşı gösterdiği direnç sayesinde özellikle Ege ve Akdeniz bölgelerinde, Manisa, İzmir, Adana, Aydın, Samsun ve Muğla gibi illerde yaygın olarak ekilmektedir. Hatay'daki Amık Ovası ile özdeşleşmiş bir türdür. Modern biçerdöver makineleriyle hasadı zor olduğundan, çoğunlukla orakla biçilmesi, geleneksel tarım yöntemleriyle olan güçlü bağını gösterir. Karakılçık'ın lezzet, renk ve koku itibarıyla çok karakteristik ve besin değeri yüksek olmasına rağmen, kabuğunun fiziksel oranı ve öğütme güçlüğü nedeniyle bazen hayvan yemi olarak da ekildiği bilgisi, modern tarımın verimlilik ve ekonomik kârlılık odaklı yaklaşımının, besinsel ve kültürel değeri yüksek ancak işlenmesi zor olan ata buğdaylarını nasıl ikincil konuma ittiğini gözler önüne sermektedir. Bu durum, sadece tarımsal bir kayıp değil, aynı zamanda toplumun beslenme kalitesi ve kültürel mirası üzerindeki olumsuz etkileriyle "toplumsal çürüme"ye yol açan bir sistem eleştirisi sunar.

ZERUN: ANADOLU'NUN NAZLI MİRASI

Anadolu'nun bereketli toprakları, Siyez, Kavılca ve Karakılçık gibi bilinen ata buğdaylarının yanı sıra, unutulmaya yüz tutmuş ancak paha biçilmez değerler taşıyan birçok yerel çeşide de ev sahipliği yapar. Bu çeşitlerden biri de Zerun buğdayıdır. Sivas bölgesinde yetiştirilen Zerun, kılçıksız yapısı ve "nazlı" karakteriyle bilinir. Daneleri dolgun, sapları uzundur ve ununun çok lezzetli olduğu söylenir. "Zevrun gibi düzgün adam" sözünün Zerun buğdayına atıfla söylenmesi, onun doğruluk ve dürüstlük nişanesi sayıldığı gibi kültürel göndermelerle hikayesini zenginleştirir. Yüksek lif, mineral, vitamin ve antioksidan içeriğiyle sindirim sistemini desteklemesi ve obeziteye karşı işlevsel olması, Zerun'u sağlıklı beslenme için değerli kılar. Protein oranı ortalama %13 civarındadır.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

AKBUĞDAY: İKLİMLERİN UYUMLU ÇOCUĞU

Akbuğday, Anadolu'nun buğday mirasında hem ekmeklik hem de makarnalık olarak kullanılan çok yönlü bir çeşittir. Bu çift kullanım özelliği ve farklı bölgelerde yetiştirilmesi, bu çeşidin yüksek adaptasyon kabiliyetine sahip olduğunu ve geniş bir coğrafyada tarımsal esneklik sunabileceğini göstermektedir. Bu durum, tek bir çeşidin bile farklı iklim ve toprak koşullarına uyum sağlayarak tarımsal esnekliğin önemli bir bileşeni olabileceği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Akbuğday, Orta ve Kuzey Anadolu'da ekmeklik buğday olarak, Marmara, Kuzeydoğu ve Orta Güney Anadolu'da ise makarnalık buğday olarak yetiştirilmiştir. Ayrıca Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde de yerel çeşit olarak bulunmaktadır. Yetiştirilmekte olan yerel buğday çeşitleri içinde en geniş ekim alanı bulan 11 çeşitten biri olması, geçmişteki yaygınlığını ve önemini vurgulamaktadır.

Akbuğdayın spesifik besin değeri bilgileri mevcut kaynaklarda detaylı olarak belirtilmemiştir. Ancak genel olarak buğdayın önemli bir protein, vitamin, mineral, besinsel lif ve karbonhidrat kaynağı olduğu bilinmektedir. Yağ ve kolesterol düzeyinin düşük olması, sindiriminin uzun sürmesi ve doyumluk hissi vermesi, buğdayın genel sağlık faydaları arasında yer almaktadır. Akbuğdayın ekmeklik ve makarnalık olarak kullanılması, onun mutfak kültüründeki yerini belirlemektedir. Türkiye'nin yerel buğday çeşitleri arasında önemli bir yere sahip olması, kültürel ve tarihsel değerini ortaya koymaktadır.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

KIRMIZI BUĞDAY: KARS YAYLALARININ ATEŞ TANELERİ

Kırmızı buğday, hem ekmeklik hem de makarnalık olarak listelenen geniş bir çeşitliliğe sahip bir buğday türüdür. Kars kırmızı buğdayı özel olarak belirtilmiş olup, protein, lif, B vitamini, demir, çinko, magnezyum ve E vitamini açısından oldukça zengin olduğu vurgulanmaktadır. Taneleri kırmızı ve sert yapıya sahiptir. Kılçıklı veya kılçıksız başak yapısına sahip olabilir. Orta erkenci ve yüksek verimli bir ekmeklik buğday çeşidi olup, gelişme tabiatı alternatiftir. Soğuğa ve kuraklığa karşı orta derecede dayanıklıdır. Pas hastalıkları, septoria, külleme ve fusariuma karşı dayanıklı veya toleranslıdır. Bitki boyu genellikle 90-100 cm civarındadır. Kırmızı buğdayın geniş adaptasyon kabiliyeti (farklı bölgelerde yetişmesi) ve hastalıklara karşı direnci, bu çeşidin genetik çeşitliliğin korunması açısından stratejik bir değer taşıdığını göstermektedir. Bu durum, tek bir çeşidin bile farklı iklim ve patojen baskılarına karşı bir biyolojik tampon görevi görebileceği anlamına gelmektedir.

Kırmızı buğday, Kars bölgesi ile özdeşleşmiştir. Yetiştirilmekte olan yerel buğday çeşitleri içinde en geniş ekim alanı bulan 11 çeşitten biri olması, onun yaygınlığını ve önemini ortaya koymaktadır. Genetiği bozulmamış buğday türü olarak henüz etiketlenmese de genetiğinin bozulduğuna dair bir çalışma ve belirtisi de yoktur. Genetiği bozulmamış antik buğday türleri ile davranış olarak benzerlik gösterir. Kırmızı buğday ile yapılan ekmek Kars yöremizde çok tüketilmektedir. Lezzet konusunda aranan bir lezzet olmuştur. Sert bir buğday türü olmasına rağmen ununun davranışı ve hamurlaşması yumuşak ve uyumludur. Anadolunun tamamına yayılma sebeplerinden biri de hamurlaşmadaki yüksek uyumdur. Bir süre fabrika ununun kolaylığına kendini kaptıran kars köylüsü, bazı fırsatlar yakalamış ve kendi değeri olan kırmızı buğdayın tekrar farkına varmış, ekmeğini kırmızı buğdaydan yapmaya başlamıştır.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

BİR DİRENİŞ ÖYKÜSÜ: MODERN TARIM KARŞISINDA ATA TOHURLARI

Ata tohumları, binlerce yıldır Anadolu topraklarında varlığını sürdürmüş kadim bir miras olmasına rağmen, modern tarımın getirdiği endüstriyel yaklaşımlar karşısında büyük bir tehdit altındadır. Bu durum, ata buğdaylarının sadece bir tarım ürünü olmaktan çıkıp, bir direnişin sembolü haline gelmesine neden olmuştur.

Endüstriyel tarım, yüksek verimlilik ve standardizasyon hedefleriyle hibrit tohumlara ve monokültüre yönelmiştir. Hibrit tohumlar, kısa vadede yüksek niceliksel verim sunsa da çiftçiyi tohum şirketlerine bağımlı hale getirir; çünkü bu tohumlardan elde edilen ürünlerden tekrar tohumluk ayırlamaz, ayrılrsa bile sonraki sene verim vermez. Bu durum, gıda güvenliği ve bağımsızlığı açısından ciddi sorunlar yaratır. Modern tarımın bu yaklaşımı, ata buğdaylarının doğal genetik çeşitliliğini ve dayanıklılığını tehdit etmektedir.

Ekonomik baskılar da ata buğdaylarını zor durumda bırakmaktadır. Hibrit tohumlar daha yüksek verim vaat etse de genellikle daha fazla kimyasal gübre ve ilaç kullanımı gerektirir. Bu durum çiftçinin maliyetlerini artırır. Oysa ata buğdayları, zorlu koşullara dayanıklı olmaları ve hastalıklara karşı dirençli yapıları sayesinde daha az girdi ile yetiştirilebilir, bu da uzun vadede çiftçiler için daha düşük maliyet anlamına gelir. Bu durum, modern tarımın verimlilik ve ekonomik kârlılık odaklı yaklaşımının, besinsel ve kültürel değeri yüksek ancak işlenmesi zor olan ata buğdaylarını nasıl ikincil konuma ittiğini gözler önüne sermektedir. Bu sadece tarımsal bir kayıp değil, aynı zamanda toplumun beslenme kalitesi ve kültürel mirası üzerindeki olumsuz etkileriyle toplumsal çürümeye yol açan bir sistem eleştirisidir.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

SANAT

İKEBANA

Türkçe paragraf sorusu çözerken okuduğum bir paragrafta rastladığım Japon sanatı olan İkebana Sanatı nedir? Gelin birlikte öğrenelim.

(Görsel yapay zekâ aracı olan ChatGPT tarafından oluşturulmuştur.)

İkebana, bir çiçek düzenleme sanatıdır. Her sanat türünde olduğu gibi İkebanada da duyguların dışavurumunu sağlar. Japonca "ikeru" yani yaşamak anlamına gelen ve çiçek anlamına gelen "hana" sözcüklerinin birleşiminden gelmektedir. Bazı kimseler için sanat değil de bir çeşit felsefe olarak da ifade edilmektedir. Bazı kaynaklarda bir çeşit ritüel olarak da yapıldığından bahsedilmektedir. Sonraları ise ritüelden ziyade sanat dalına evrilmiştir.

İkebana felsefesini/ sanatını öğrendikten sonra kişiler kendi iç dünyalarına keşfe çıkarlar. Sonrasında ellerinde bulunan çiçeklerden iç dünyalarının yansımasını somutlaştırırlar. İkebanada mutlaka yansıtılması gerektiği söylenen üç alan vardır. Bunlar; cennet, dünya ve insandır. Kendi içlerinde hiyerarşik bir düzene sahiptir. Ortaya çıkan sanat eserindeki en uzun dal cenneti ya da yaratıcıyı ifade etmektedir. Biraz daha kısa olan dal yani orta boy dal ise dünyayı ifade eder. En kısa olan dal ise insanı ifade etmektedir. Yani bir çeşit manevi ve maddi hayatın harmanlandığı bir sanattır.

Yaşamımızın düz bir çizgi halinde ilerlemediğini hepimiz bilmekteyiz. İşte İkebana sanatında da yalnızca canlı çiçekleri kullanmak yerine kuruyan, solan çiçekler de bu sanatta kullanılabilir. Bu da hayatımızın içinde olumlu yaşantılarımızla birlikte olumsuz yaşantılarımızın da olduğunu ifade etmektedir. Kullanılan çiçekler iç dünyamızın bir yansıması olarak günlük hayatımızda bizimle yaşayabilmektedir.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

SANAT

(Görsel yapay zekâ aracı olan ChatGPT tarafından oluşturulmuştur.)

İkebanada her bir çiçeğin anlamı vardır. Her bir çiçek de daha önce bahsettiğim üç alana hizmet etmektedir. Genelde iki çeşit düzenleme üzerinde yapılır: dikey ve yatay. Dikey düzenlemede uzun saksılar kullanılmaktadır. Yatay düzenlemede ise çiçekler çivilerin üzerine sabitlenir. Kendi aralarında göze hitap eden estetik görüntülere sahiplerdir. Uzun düzenleme genelde Nageire ismiyle bilinmektedir. Bu düzenlemede daha çok uzun saksı tercihleri yapılmaktadır. Genelde bu sanata yeni başlayan kimselere önerilen bir düzenlemedir.

Aristokratların sıkça kullandığı yöntem olan Nageire düzenlemesinde doğanın güzelliği yedi adet dal ile ifade edilmektedir. Bu dalların bazıları: tepeler, dağlar, vadiler şeklindedir. Yatay düzenleme ise genelde Moribana ismi verilen stil ile anılmaktadır. Daha önce bahsettiğimiz üç alanda ya da anne, baba ve çocuk olarak belirlenen diğer bir üç alanda da yapılmaktadır. Çeşitli kaplara yerleştirilen çiçekler yatay olarak çizilere sabitlenir.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

SANAT

(Görsel yapay zekâ aracı olan ChatGPT tarafından oluşturulmuştur.)

İkebana sanatında çeşitli ekoller vardır. Bu ekollerden en çok bilinenler: Enshu, Chiko, İkenobo, Aratame, Ohara ve Sogetsudur. Enshu bu ekollerden en bilinenidir. Yatay düzenleme tekniği kullanılan bir ekoldür. Üç ana dalın sıkça kullanıldığı ekol de budur. Taze çiçeklerin yanında olumsuz yaşantılarımızı da ifade eden solmuş çiçeklere de yer verilmektedir. Bu çiçekler insanın yaşamındaki durgunluğu ve dinlenme durumunu da ifade etmektedir.

Chiko ekolünde vazolarla birlikte çeşitli süs eşyaları da kullanılmaktadır. Bu eşyalar genelde ayna ya da kum olmaktadır. Ortaya çıkan eser genelde hediyelik olarak kullanılmaktadır.

İkebono ekolünde genelde profesyonel malzemeler kullanılmaktadır. Daha geleneksel bir tekniğe sahiptir. Bazen modern stiller ve geleneksel stiller birlikte kullanılıp ortaya bir denge harmonisi çıkmaktadır.

Aratame ekolü genelde sanata yeni başlayan öğrencilerin tercihidir. Geleneksel kurallara bağlı kalmaktansa özgürce dokunuşlara ortam sağlanmaktadır.

Ohara ekolünde genelde doğa teması kullanılmaktadır. Çoğunlukla doğal materyallerin kullanımı söz konusudur. Çeşitli kaynaklarda bu sanatın ruha iyi geldiğinden bahsedilmektedir. Başta İkebana olmak üzere ruhunuza iyi gelecek şeylere öncelik vermemiz dileğiyle...

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

EDEBİYAT

VEDALARIN EN GÜZELİ: HAZİRAN

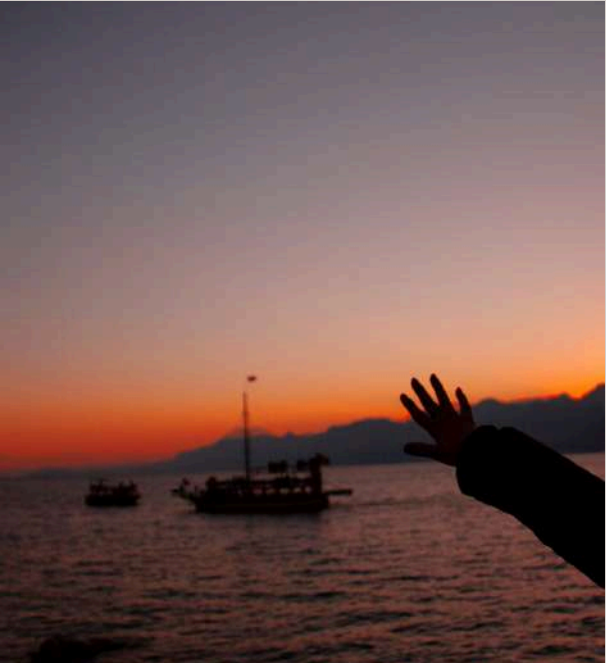
Bazı aylar vardır, yalnızca takvimde yer etmez. Yılın ortasında, ama hislerin tam merkezinde dururlar. Haziran, böyle bir aydır. Neşeyle hüznün tam arasında, başlangıçla sonun kesişiminde. Kimine göre yazın gelişidir, kimine göre baharın vedası. Ama her halükârda içinde bir ayrılık taşıdığı kesindir.

Haziran, öyle bir vedadır ki gürültüsüzdür. Sessizce gelir, daha yeni başlamış gibi hissettirirken ansızın el sallayıp çekilir. Tıpkı hayatın bazı dönemleri gibi: tadı damağımızda kalır, dokunduğu her şeye sıcaklık bırakır ama sonunda yerini başka bir zamana, başka bir hâle bırakmak zorunda olduğunu hatırlatır.

Gazetemiz için de bu Haziran, benzer bir anlam taşıyor. Bu satırlar, son kez siz değerli okurlarımızla buluşmanın buruk sevinciyle yazılıyor. Sayılar boyunca sizinle sayfa sayfa büyüyen, yazılarla soluk alıp kelimelerle şekillenen bu yolculuk, şimdi edebiyatın en zarif haliyle veda etmeyi seçiyor: bir Haziran gibi.

Edebiyatın tarihinde vedalar her zaman güçlü imgelerle yer bulmuştur. Giden bir sevgiliye yazılan mektuplar, son defa okunan bir şiir, kapanan bir kitabın sayfaları... Hepsi bir "bitmenin" etrafında dolandır ama asla bir kayboluş değildir bu. Vedalar, çoğu zaman yeni bir şeyin kıyısında durduğumuzu fısıldar.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

EDEBİYAT

Haziran da böyledir. Bir dönemin sonu gibi gözüксе de, aslında yenilenmenin habercisidir. Yaz tatilinin, deniz kokusunun, sabah erken saatlerin, gece yarısı esen rüzgarların gelişi... Hepsi Haziran'ın elinde tuttuğu zarflardır. İçinden çıkan notlar bazen şiir, bazen öykü, bazen de hiç yazılmamış satırlar olur. Her yazar, Haziran'a dokunur bir gün. Çünkü bu ay, hem bir vedadır hem de sonsuz ihtimallerin başladığı yerdir.

Edebiyatta Haziran'ın izi, Didem Madak'ın dizelerinde saklıdır:

"Ben, Haziran'da kaybetmiştim annemi..."

Yani bir yitirmenin ve özlemin ayıdır.

Ama aynı zamanda Ferit Edgü'nün sade cümleleriyle gelen serin bir rüzgâr gibidir.

Ya da Sait Faik'in Burgazada'da bir sandalın ucunda beklerken yazdığı bir huzur gibidir.

Gazetemiz içinse Haziran, bir teşekkür mevsimi. Yazının, düşüncenin, üretmenin değerini bilen sizlerle aynı cümlelerde buluşmak, sayfalar arasında birlikte yürümek tarifsizdi. Belki bu son sayıdır, ama bizler için her kelime bir tohumdu ve eminiz ki bir yerlerde filizlenmeye devam edecek.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

EDEBİYAT

Vedaların en güzeli bu yüzden Haziran'dır. Çünkü hem geçmişini onurlandırır, hem geleceğe göz kırpar. Tam ortada, dengede, zamansız bir yerde durur. Ve ne zaman Haziran gelse, insanın içine biraz yaz, biraz hüznü, biraz da umut dolar.

Biz de şimdi tam orada duruyoruz. Ne tamamen bitmiş, ne de yeniden başlamış bir yerde. Elimizde kelimeler, aklımızda siz... Bu satırlar, belki bir son, ama edebiyat gibi: iz bırakmak için yazıldı.

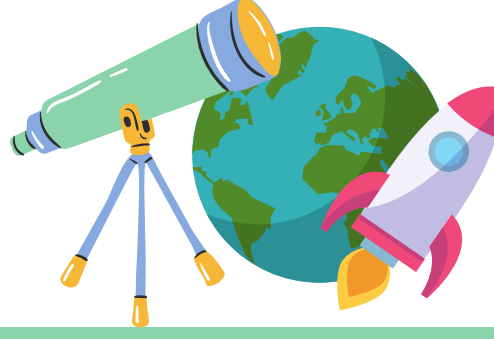
Haziran'la vedalaşmak kolay değil. Ama güzel olan da bu değil mi zaten? Her veda biraz güzelse, biraz iç acıtıyorsa, geride kalana değer verdiğimiz içindir. O yüzden biz de bu son sayımızda sizlere şöyle diyoruz:

Bazı sayfalar kapanır, ama izleri sonsuza kadar kalır.

BİLİM ADASI

Karadelikler: Evrenin En Gizemli Oyuncuları

Gökyüzüne baktığımızda gördüğümüz yıldızlar, galaksiler ve ışıklar evrenin yalnızca parlak tarafını oluşturur. Ancak bir de göremediğimiz, ışığın bile kaçamadığı, zaman ve mekânın anlamını yitirdiği karanlık bir dünya vardır: Karadelikler.

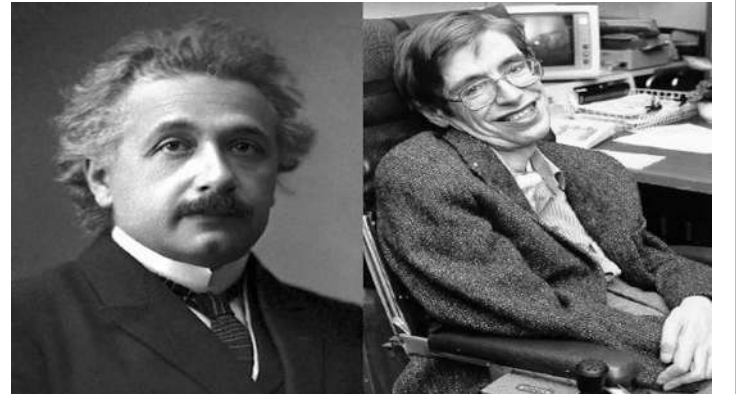
Bu yazıda, karadeliklerin ne olduğunu, nasıl oluştuğunu, bilim dünyasında neden bu kadar önemli olduğunu ve güncel araştırmaların hangi sorulara ışık tuttuğunu göreceğiz.

Karadelikler, dev yıldızların yaşamlarının sonuna geldiğinde, yani nükleer yakıtlarını tükettiklerinde meydana gelir. Kütleçekim yıldızın içine doğru çökerken, dışa doğru olan basınç bunu dengeleyemez hale gelir. Bu çöküş, yıldızın tüm kütesinin çok küçük bir hacimde toplanmasına neden olur—bu noktaya "tekillik (singularity)" denir.

Bu yapının çevresinde, ışığın bile kaçamayacağı bir sınır oluşur: olay ufku. Olay ufkunun içinden dışarıya bilgi ulaşamaz. Bu nedenle karadelikler doğası gereği gizemlidir. Her şeyin başladığı ve bittiği bu nokta, klasik fizik kurallarını aşar.

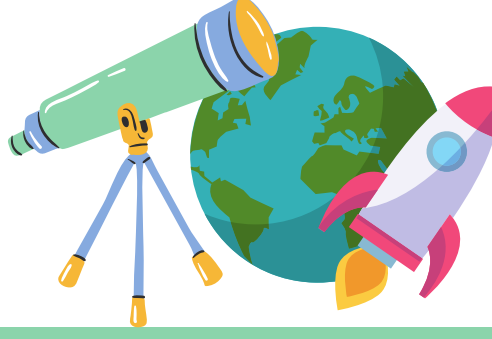
Einstein, Hawking ve Işık Hızıyla Bilimsel Serüven

Albert Einstein'ın 1915'te geliştirdiği Genel Görelilik Kuramı, kütleçekimini yalnızca bir kuvvet olarak değil, uzay-zamanın eğilmesi olarak açıklar. Bu teori, karadeliklerin varlığını matematiksel olarak mümkün kılmıştır. Ancak Einstein, bu tür yapıların gerçekten var olabileceğine dair kuşku taşımıştır.

Stephen Hawking ise karadelikler üzerine yaptığı çalışmalarda, onların mutlak anlamda "kara" olmadıklarını savunmuştur. "Hawking radyasyonu" olarak bilinen teoriye göre, karadelikler zamanla enerji kaybederek buharlaşabilir. Bu durum, "karadelik bilgi paradoksu" olarak bilinen bir tartışmayı da beraberinde getirmiştir.

BİLİM ADASI

Gerçek mi, Kurgu mu? Popüler Kültürde Karadelikler

Karadelikler, yalnızca bilim insanlarının değil, sanatçıların da ilgisini çekmiştir. Özellikle 2014 yapımı Interstellar filmi, karadelikleri bilimsel doğrulukla sinemaya taşıyan nadir örneklerden biridir. Filmde yer alan "Gargantua" adlı karadelik, Nobel ödüllü astrofizikçi Kip Thorne'un danışmanlığı ile modellenmiştir.

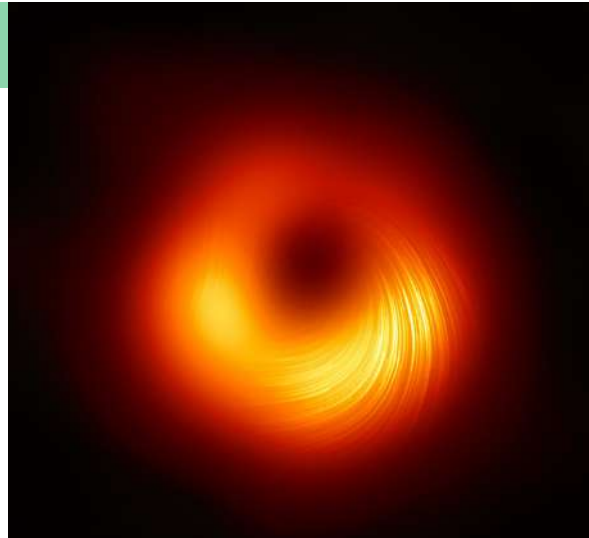
Bu filmde zamanın karadelik çevresinde yavaşlaması gibi olgular, görelilik kuramına dayanmaktadır. Karadelikler ayrıca Doctor Who, Event Horizon gibi birçok yapımda da farklı yorumlarla temsil edilmiştir.

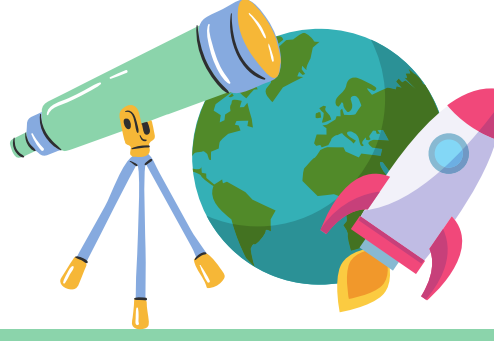
İlk Fotoğraf: 2019'da Karadelige Bakmak

2019 yılında Event Horizon Teleskobu (EHT), Messier 87 galaksisinin merkezindeki süperkütleli karadelğin gölgesini görüntülemeyi başardı. Bu fotoğraf, insanlık tarihinin bir dönüm noktasıydı.

Bu başarı, dünya çapındaki birçok teleskobun senkronize çalışması ile mümkün oldu. Elde edilen görüntü, Einstein'ın genel görelilik kuramını destekleyen doğrudan kanıtlar sundu.

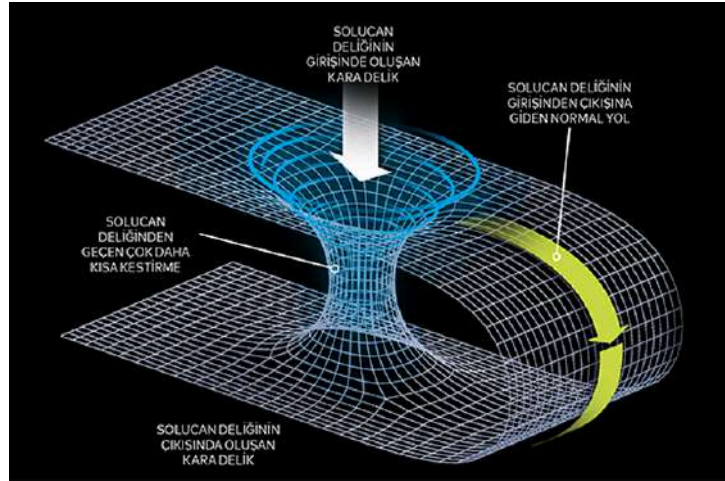
BİLİM ADASI

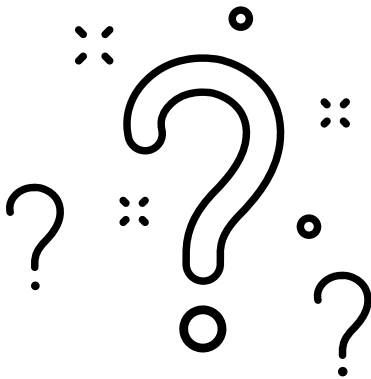
Güncel Araştırmalar: Solucan Delikleri, Çoklu Evrenler ve Bilgi Paradoksu

Karadelikler, modern fizik açısından hâlâ çözölememiş büyük sorular barındırmaktadır. Bazı teorilere göre karadelikler, evrenler arası geçiş sağlayan "solucan delikleri"ne açılan kapılar olabilir. Bu fikir, henüz deneysel kanıta kavuşmamış olsa da teorik fizikte sıkça tartışılmaktadır.

Diğer taraftan, karadeliklerin içine düşen bilginin kaybolup kaybolmadığı, kuantum fiziği ile görelilik arasındaki temel çelişkilerden biridir. Bu sorunlar, henüz tam anlamıyla çözülmüş değildir. Ancak karadelikler, yeni fizik teorileri için eşsiz bir test alanı sunmaktadır.

Bilinmeyene Yolculuk

Karadelikler, evrenin hem en korkutucu hem de en öğretici varlıklarıdır. Onlar sayesinde fiziğin sınırlarını test edebiliyor, evrenin temel doğasını daha derinlemesine anlayabiliyoruz. Bilimin büyüsü, bilinmeyeni araştırma cesaretinde gizlidir. Bu merakın peşinden gitmek ve evrenin karanlık köşelerinde saklı bilgileri ortaya çıkarmak sizin elinizde.

SOSYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

Babalar Günü'ne Tarihsel ve Sosyolojik Bir Bakış

Baba demek; güven demek, koruma demek, bazen suskun ama her zaman orada olan bir omuz demek. Hayatımızda babaların yerini ne söylesek, ne anlatsak tam ifade edemeyiz belki de. Onlar bazen en sert, bazen en şefkatli kahramanlarımızdır. Babalar Günü de aslında bu karmaşık, sevgi dolu ilişkiyi hatırlamak için var. Sadece bir gün değil; aynı zamanda minnetimizi, sevgimizi ve bazen de özlemimizi dile getirdiğimiz özel bir an. Babalar Günü'nün arkasında sadece bir kutlama hikayesi değil; aynı zamanda uzun bir Tarihi ve sosyolojik çıktıkları var. Ailede babalık rolünün nasıl şekillendiğini, zaman içinde nasıl değiştiğini, toplumun babaya bakış açısının nasıl evrildiğini anlamak; Babalar Günü'nü daha anlamlı kılıyor.

Babalar Günü'nün kökleri; 20.yüzyılın başlarına, Amerika'nın Washington eyaletine uzanır. Bu günün mimarı, küçük yaşta babasını kaybedip, altı kardeşiyle birlikte babasının fedakarlığını ve emeğini en yakından bilen Sonora Smart Dodd isimli kişidir. Annesinin babalar için özel bir gün önerisini duyduğunda babasına da böyle bir gün adanmasını istemiştir.

baba.

Kızan, karışan, sinirlendiren. Koruyan, sarılan, özlenen; mânası yokluğunda daha iyi anlaşılan kişi. Birçok dilde benzerlik gösteren kelime, ba çocuk sesinden türetilmiştir

SOŞYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

Babalar
Günü
KUTLU OLSUN

Dodd'un babası, gazi bir askerdir ve savaştan sonra çocuklarını büyütmek için çokça emek ve çaba göstermiştir. Dodd, babasının bu özverisini ve gücünü anmak ve ona duyduğu minneti göstermek için 1910 yılında ilk Babalar Günü kutlamasını başlatır. O ilk günün amacı, babaların da anneler gibi sevgi, saygı ve minnetle anılmasıdır

Aradan geçen yıllarda Babalar Günü; ABD'de yavaş yavaş kabul görür, farklı eyaletlerde kutlanmaya başlar ve 1972 yılında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Richard Nixon tarafından resmi tatil olarak kabul edilir.

Bugün ise Babalar Günü, dünya çapında çeşitli tarihlerde ve şekillerde kutlanmakta, her toplum kendi kültürel ve sosyal kodlarına göre bu günü anlamlandırmaktadır. Babalar, tarih boyunca toplumlarda farklı roller üstlenmişlerdir. Geleneksel olarak "ailenin direği" olarak görülen baba figürü; ekonomik sağlamlık, disiplin ve otorite sembolüydü ancak toplumsal yapılar ve aile modelleri değiştikçe babalığın anlamı da dönüşüme uğramıştır.

Örneğin; modern toplumlarda babalar artık sadece evin geçimini sağlayan figürler değil, aynı zamanda çocuklarının duygusal dünyasında aktif rol alan ebeveynler olarak görülüyor. Bu dönüşüm, özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği ve ebeveynlik anlayışındaki değişimle yakından ilişkilidir.

SOŞYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

Sosyolojik açıdan babalık, biyolojik bir bağ olmanın ötesinde sevgiyle, emekle ve sorumlulukla şekillenen sosyal bir rol olarak değerlendirilebilir. Toplumun beklentileri, kültürel normlar ve ekonomik koşullar; baba kimliğinin şekillenmesinde belirleyicidir.

Örneğin; bazı kültürlerde baba, daha katı ve mesafeli bir otorite figürü olarak idealize edilirken, diğer kültürlerde daha yumuşak ve şefkatli bir kişi olarak idealize edilir. Aile içi iletişimde babaların rolü ise giderek önem kazanmakta; çocukların gelişimi ve psikolojik sağlığı açısından babanın varlığı, destekleyici ve sevgi dolu tutumu çok önemli görülmektedir.

Babalar Günü, sadece bir kutlama günü olmanın ötesinde aile bağlarını güçlendiren ve baba-çocuk ilişkilerinde anlamlı etkiler yaratan özel bir gündür. Bu gün, aile bireylerinin bir araya gelerek babalarına olan sevgilerini, minnettarlıklarını ve saygılarını ifade etmeleri için bir fırsat sunar.

Sosyolojik açıdan bakıldığında, Babalar Günü'nün aile içindeki iletişim kanallarını açtığı ve özellikle çocukların babalarına duydukları bağlılığı güçlendirdiği görülür. Baba-çocuk ilişkilerinin kalitesi, çocukların psikolojik gelişimi ve sosyal uyumu açısından büyük önem taşır. Babalar Günü, bu ilişkinin daha görünür hale gelmesini sağlayarak ailedeki sevgi ve bağlılık bağlarını tazeler.

Ancak Babalar Günü'nün anlamı, sadece mevcut babalar için değil; baba figüründen yoksun ya da uzakta olan bireyler için de farklıdır. Bazı çocuklar için bu gün, eksikliği derin hissettikleri bir zaman dilimi olabilir. Özellikle boşanma, ölüm ya da farklı nedenlerle babalarıyla bir arada olmayan bireylerde Babalar Günü; bazen hüznü bir anı ve özlem günü olarak yaşanır.

Aile yapılarındaki çeşitlilik de Babalar Günü'nün anlamını zenginleştirir. Çekirdek ailelerin yanında geniş ailelerde baba figürü genişleyebilir ve büyükanne, büyükbaba, amca gibi farklı erkek aile bireyleri de çocukların hayatında babalık rolünü üstlenebilir. Böyle durumlarda Babalar Günü, sadece biyolojik babalara değil, aynı zamanda bu baba figürlerine de sevgi ve saygı göstermenin vesilesi olur.

SOŞYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

Çoğu baba, hayatında sevgiyle, emekle, bazen de sessiz fedakarlıklarla çocuklarının yaşamında yer alır. Bu yüzden Babalar Günü, sadece bir kutlama değil; aynı zamanda babaların ve babalığın toplumsal ve bireysel önemini takdir edildiği, hatırlandığı özel bir anıdır.

Her babanın, her evin ve her ailenin hikayesi farklıdır. Ama her hikayede ortak olan tek şey, babaların hayatımıza kattığı sevgi, emek ve güçtür. Babalar Günü, bu değerleri hatırlamak, onlara teşekkür etmek ve onların yanında olduğumuzu göstermek için bir fırsattır.

Dilerim ki; yaşayan tüm babalar, sevildiğini hisseder, çocuklarıyla güçlü ve sevgi dolu bağlar kurar. Ve elbette, bu dünyadan ayrılmış olan babalarımız da her zaman kalbimizde, anılarımızda ve dualarımızda yaşamaya devam eder.

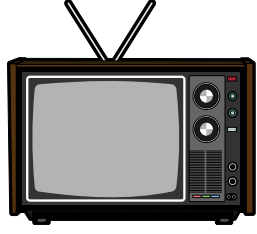
Her çocuk, babasının varlığıyla huzur ve güven bulur; her aile, bu özel bağı her gün yaşatacak güzellikte bir sevgiyle kuşanır. Çünkü hayatın en kıymetli hazinesi, birlikte geçirilen anılar ve paylaşılan sevgidir.

Babalarımıza sağlık, mutluluk ve sabır diliyorum; onları özleyenlere ise sabır ve teselli. Onların emekleriyle daha güçlü, daha sevgi dolu bir dünya olsun.

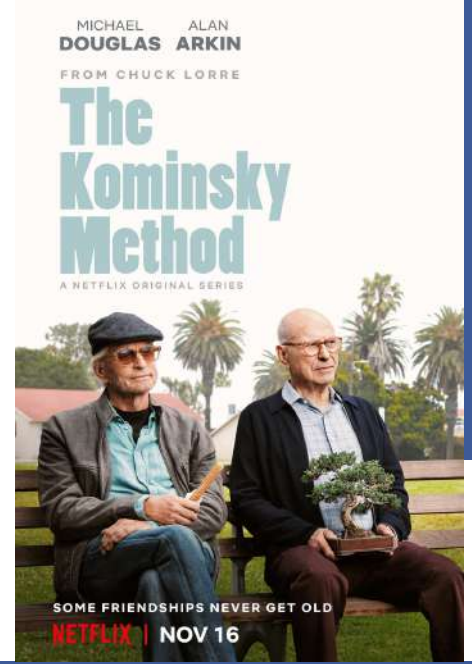
ÖNERİLER

DİZİ

THE KOMINSKY METHOD DİZİSİ ÜZERİNE: BİR KÜÇÜK 'SCHRÖDINGER PROSTATI' KONUSU MESELESİ

Diziye başlamadan önce bazı seçilmiş insanların yaptığını yapar ve 'konu nedir?' diye hızlıca bir bakarsanız muhtemelen merkez temanın, Sandy'nin oyuncu koçu olarak aktarımları üzerine inşa edilmiş olması yanılgısını benimseyen açıklamalar ile karşılaşsınız. Oysa toplum evrenini yansıtan bir örneklemden öteye gitmeyen öğrencilerinin profilleri; asyalı, siyahi, feminist, homoseksüel... gibi çeşitli karakterlerden ziyade bir nevi sığılığı bulunan yüzeysel tipler temsil etmektedir. Bu yönleri ile farklı yönlerden çeşitli çatışmalar da katarak taşıdıkları belirli yargılardan veyahut görece temsil ettikleri kesimin ideolojilerinden kesitler katıyor da olsalar, gün sonunda Sandy'nin yaşamının yalnızca bir yönü olarak bize aktarılmaktadırlar.

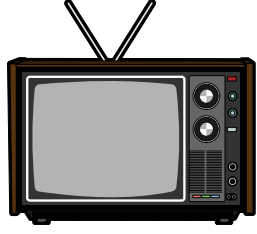

*Interesting. As testosterone decreases,
morality increases.*

Olay örgüsünde zaman zaman oldukça detaylı ses efektleri içererek ele alınan yaşlanan prostat trajedisinin 'mors kodu, noktalar ve çizgilerle' ifade edilir olduğu oldukça yürekten bir aktarış söz konusudur. Erkek başrol Sandy, dizide partneri olan Lisa'dan ellili yaşlarda (Dünya genelinde Birleşmiş Milletler tarafından 60 yaş üstü bireyler; Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından ise 65 yaş üstü bireyler yaşlı olarak kabul edilmektedir) biri olarak bahseder. Kurgunun ilerleyişinde de olay örgüsünün değiştiği toplumsal sorunlar zincirinin halkaları yaşlılığın kadınsal boyutlarını kapsayacak incelikte değildir. Ki bölümler boyunca işlenen hastalık teması da belki de yaşlılığın en çok korkulan yönü Alzheimer değil, prostat kanseri hakkındadır. Bu bağlamda söylenebilir ki The Kominsky Method dizisinin konusu esasında, erkek olarak yaşlanmaktır.

ÖNERİLER

DİZİ

Birbirleriyle olan bağlantı noktalarının kısaca belirtildiği pilot bölüm çerçevesinde ana malzeme, Lisa'nın almakta olduğu oyunculuk dersini veren oyuncu koçu Sandy ile, Sandy'nin birbirlerini bulmalarını sağladığı arkadaşları Norman ve Eileen odaklıdır. Sandy rahat bir emeklilikten oldukça uzakta üç evlilik sonlandırmış, kısmen orta sınıfı temsil eden bir karakterdir. İşinin ehli ve geçmişte ünlü isimlerle çalışmış olan başarılı bir oyuncu koçu olarak tasvir edilen Sandy, hak ettiğine inandığı iyi iş fırsatlarına sahip olamasa da oyunculuk dersleri vererek çalışma hayatına tutunmakta, bir yandan da iş arayışlarını sürdürmektedir. Zamanı planlı olarak kullanan dakik bir kişiliği ya da biyolojik ritme uygun belirli bir uyku düzeni yoktur.

Olağan olan durumlar yaşar Sandy'de her insan gibi. Durumun ehemmiyeti ölüm döşeğindeki dostunu son kez görmek dahi olsa erteleme eğilimi gösterebilir, zamanında beyin kanserinden ölen arkadaşının ziyaretine gitmeme nedeninin nezle bulaştırmamak olduğunu savunup inkar mekanizmasına bel bağlayabilir, iş için didinirken karmaşıklıkta ders saatini unutabilir, hayata olabildiğince katılmak isterken prostatı oldukça iyi çalışan sağlıklı gençlere imrenebilir, tekerlekli sandalyede umutsuzca kendi geleceğini görerek yalnızlıktan korkuyor olabilir, geçmişe özlem duyabilir veya emir vermeyi seven navigasyonu hakkında yakınabilir. Sandy'nin akış içinde sıradan duran özensiz "geç kaldım, üzgünüm" replikleri, sağlıklı beslenmeye yönelik herhangi bir çaba göstermeyişi, dinsel açıdan bir adanışına rastlamayıp, toplumca olağan görülen yaşlılıktan sebebiyet ölümü reddedişi ve ergenliğe atfedilebilecek dalgalanmaları sergilemesi sırasında esasında dizi; seyirciye 'normal yaşlı' ve 'yaşlı imajı' gibi kavramlar hakkında istemsizce sorgulamanıza imkân veren alanı yaratmakta ve var olan dışında bir yaşlılık algısından sizi haberdar etmektedir.

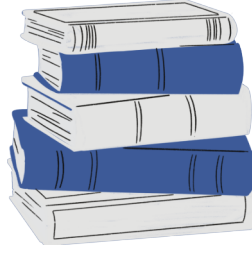
Doktorun yaşa bağlı olarak olası kanser varlığını dahi önemsemeyen tavrı ve 'açıkçası sizin yaşınızdaki birini prostattan önce vücudundaki başka bir şey öldürecek' ifadesinin geçtiği sahne aklımda kalan anlamlı sahnelerden biriydi. Şayet sağlık sektörü başta olmak üzere farklı alanlarda da olağan algının bu yönde olması hiçbirimiz hiç karşılaşmadığı yahut karşılaşma ihtimali düşük olan bir durum da değil.

Komedinin çarpıcı toplum dramlarını yansıtmada kullanabilecek oldukça fonksiyonlu bir araç olduğu göz önünde bulundurulduğunda, yaşlılığın semptomları olan bir hastalıktan ibaret olmadığının hatırlatılması gerekliydi. Mevzunun ne olabileceğinin bilinci ile izlediğinizde sizin de dikkatinizi çekenlerin çok daha farklı olacağından eminim. İyi seyirler...

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

Zaman Üzerine Kavramsal Bir İnceleme: Aristoteles, Augustinus ve Heidegger'ın Anlayışında Zaman

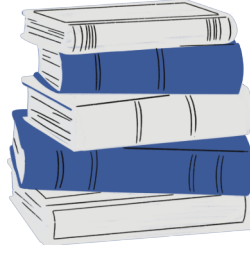
"Zaman kavramı üzerine yapılan felsefi tartışmaların genel çerçevesini belirleyen ilk düşünürler arasında, Aristoteles ve Augustinus'un merkezi bir yer tuttuğu aşikardır. Söz gelimi, her kim zaman hakkında kavrayış edinmeye girişecek olursa, zaman kuramlarını kavramsal olarak inceleyerek anlam bütünlüğünü kavrama çabasına girişecek ve bu amaç doğrultusunda kaçınılmaz olarak İlk Çağ ve Orta Çağ için zaman dendiğinde başat isimler olan bu iki ismin kavramsal mirasları ile karşılaşacaktır. Özellikle İlk Çağ ve Orta Çağ dönemlerinde zaman anlayışına yön veren bu iki filozof, sonraki düşünürler için de bir temel oluşturmuştur.

Bu açıklama ekseninde bu çalışma, Aristoteles'in Fizik adlı eserinde, Aurelius Augustinus'un İtirafkar adlı yapıtında ve Martin Heidegger'ın Varlık ve Zaman isimli çalışmasının temelini yansıtan ve kitabının yayınlamadan yaklaşık üç yıl önce, 1924 tarihli konferansında yaptığı 'Zaman Kavramı' başlıklı öncül konuşmasında 'zaman' kavramına ilişkin söylemlerinin birbirine eklemelenmesinin okuyucuyu götürebileceği yerin vurgusuna yönelik olarak, zaman üzerine ortaya koydukları düşünceleri karşılaştırmalı bir perspektif ile ele alarak, derinleştirilme çabası güdülen bir zaman kavramı inceleme çalışmasıdır. Bu bağlamda analogik yorumlara tabi tutularak incelemesi gerçekleştirilen kitap, Saffet Babür'ün çevirisini yaptığı Zaman Kavramı başlıklı eser olacaktır. Böylelikle, farklı dönemlere ait bu üç büyük filozofun zaman anlayışlarının nasıl birbirine eklemelenebileceği ve bu eklemelenmenin kişiyi zamanın doğası hakkında hangi derin düşüncelere sevk edebileceği ortaya konulmaya çalışılacaktır.

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

1. Aristoteles'te Zaman: Devinim ile İlişkisi

Fizik, Aristoteles'in bütün evreni sistemli ve tutarlı bir doğa felsefesi bağlamında anlamaya ve açıklamaya çalıştığı önemli bir yapıttır. Doğa felsefesinin en temel konusu ve ilkesi kabul ettiği hareketi (kinesis) anlama ve açıklama arzusu ile doğa felsefecisi olarak nitelendirebileceğimiz Aristoteles, zamanı da doğrudan doğa felsefesinin, yani fiziğin konusu olarak ele almaktadır. Ona göre doğanın ilk ilkesi harekettir (kinesis) ve hareketin anlaşılamadığı bir yerde doğanın ve dolayısıyla zamanın da anlaşılamayacağı açıktır. Aristoteles, bu açıdan zamanı doğrudan doğa felsefesinin bir konusu olarak değerlendirir; çünkü zaman, hareket ve yer ile birlikte doğanın üç temel ilkesinden biridir. Aristoteles tarafından zamanın ciddi bir biçimde ele alınıp yakından incelenmesinin sebebi bu dur; zira ona göre zaman, hareket ve yer kavramıyla birlikte doğa felsefesinin temel ilkelerinden birisidir. Zamanın varlığı, elbette harekete ve dolayısıyla mekânda bir değişime dayanır; fakat zamanın ölçülmesi bir nevi zihnin yaptığı bir saymadır.

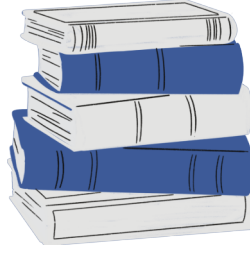
Klasik anlamdaki formuna dair ilk bilimsel temellendirmeyi yapan doğa filozofu Aristoteles'e göre zaman, hareketin "önce" ve "sonra" olarak sayılmasıdır (Physica IV.11, 219b1-5). Aristoteles'in pasajlarında yer alan kavramları ve tanımları doğrultusunda hareket temelli bir tür hareketin/devinimin ölçüsü/sayısı olarak zaman kavramı ele alındığında karşımıza yeni kavramlar çıkmaktadır. Bu tanım, zamanın hem fiziksel bir olguya/gerçekliğe (harekete bağlı olması nedeniyle) hem de zihinsel bir faaliyete/sürece (sayma eylemi) bağlı olduğunu gösterir. Zamanın ölçülebilmesi, insan zihninin hareketi ayırıştırıp, düzenleyebilme yeteneğine bağlıdır. Bu bağlamda Aristoteles, zamanın ontolojik statüsünü, nesnellikle öznel arasında yerleştirir: Zaman, nesnel gerçeklikte var olan bir hareket olgusu ile, zihinsel tasnifin ürünü olan bir kavram arasında salınır. Bu yönü ile daha net ifade edilecek olursa, Aristoteles'in zaman anlayışının, nesnel bir gerçeklik ile öznel bir kavrayış arasında konumlandığı da söylenebilir.

Aristoteles'in zaman anlayışında iki güçlü metafor farklı anlamları ile ön plana çıkmaktadır. İlk metafor; çember ve üçgen. Çember (kyklikos chronos), doğadaki döngüsel hareketlerin, sözelimi mevsimlerin dönüşü, gök cisimlerinin devinimini temsil ederken; üçgen ise, zamanın çizgisel ve ilerleyen yönünü simgeler. Daha ayrıntılı bir biçimde ele alacak olursak üçgen (grammikos chronos), çizgisel ve ilerleyen bir zaman anlayışını temsil eder; biz insanın tarihsel ve bilinçli deneyim sürecini sembolize etmektedir. Bu iki metaforik ayırım, daha sonra zamanın dairesel ve doğrusal modelleri arasındaki tartışmaların da temel zeminini oluşturacaktır.

Diğer anlamı ise, zamanın şimdi (nun) anı üzerinden kavranması da Aristoteles'in yaklaşımında merkezi bir rol oynar. Şimdi, geçmiş ile gelecek arasındaki ayrımı sağlayan bir sınırdır. Ancak bu sınır sabit değildir; her "şimdi", hemen geçmişe kayar. Pasajında da belirttiği gibi: Zamanın bir parçası varolmuştur, /artık/ yoktur; öteki parçası ise olacaktır, henüz yoktur. Bu nedenle, zaman sürekli bir akış ve değişim içerisinde kavranır. Aristoteles'in analizi, zamanın statik bir varlık değil, dinamik bir süreç olduğunu ortaya koyar. Şimdi, geçmiş ile gelecek arasındaki ayrımı yapan bir sınır olmakla birlikte, zamanın ölçülmesini mümkün kılan sabit olmayan bir andır (Physica IV.12). Zira zamanı bir çizgi olarak düşündüğümüzde zamanın parçasının da çizgi olduğunu söyler Aristoteles, nokta değil. Sayıyı sayılabilir olanla, zamanı devinimle, devinimi zamanla ölçüyoruz şeklinde belirttiği pasajlarında, kendinin de vurguladığı üzere, insanın tabiatı gereği bilmek isteyeşine karşılık verir.

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

2. Augustinus'ta Zaman: Bilinç, İçsel Doğa, Ruh ve Teoloji

Augustinus'un zaman anlayışı, Aristoteles'in nesnel yaklaşımından farklı olarak öznel ve bilinç temellidir. Augustinus, zaman kavramını doğrudan insan bilincinin yapısıyla ilişkilendirerek inceler. İtiraflar adlı eserinde zamanın doğası üzerine düşünürken, zamanın varoluşsal bir paradoks içerdiğini vurgular. Ona göre, geçmiş artık yoktur, gelecek henüz yoktur ve şimdiki zaman ise kaybolur kaybolmaz geçmişe dönüşür. Bu nedenle, zamanın "gerçek" bir varlığının olup olmadığı sorgulanmalıdır. Eğer hiçbir şey olmamış olsaydı geçmiş zaman olmazdı, eğer hiçbir şey olacak olmasaydı gelecek zaman olmazdı, eğer hiçbir şey olmasaydı şimdiki zaman olmazdı. (...) Şimdiki zaman, eğer hep şimdi olsaydı ve geçmişe kaybolmasaydı, artık zaman değil, ebediyet olurdu. (İtiraflar, Kitap XI, Bölüm 15). Zaman üzerine derin sorgulamalarda bulunan Augustinus'u, pasajlarında Tanrıya seslenir ifadeleri ile okuruz. Teolojik yanı ile inanır ki Tanrı için zaman geçerli değildir, çünkü Tanrı zamansızdır (eternitas). Tanrı'nın varlığı 'sonsuz şimdi'de yer alır. Bu görüş, Augustinus'un zaman anlayışına teolojik ve metafizik bir derinlik kazandırır. 'Anlayabilmek için, inanıyorum' ifadesi ile tam kavrayışın tanrısal boyutuna vurgu yaparak, zamanın ölçülemeyen ve tanımlanamayan yapısını vurgular ve ekler: Soruşturuyorum, kesin bir şey söyleyemiyorum. Ya da bir diğer meşhur ifadesiyle: "Zaman nedir? Kimse bana sormazsa biliyorum; fakat sorulursa açıklayamam." (Confessiones XI, 14.17).

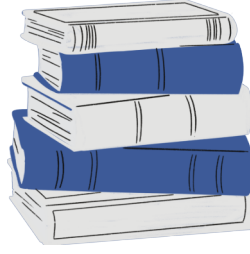
Augustinus'a göre zaman, dış dünyada değil, insan zihninde – daha doğrusu ruhunda – var olan bir fenomendir. Zamanı; geçmiş, şimdi ve gelecek şeklinde ayıran üçlü yapı, onun düşüncesinde şu biçimde somutlaşır: Geçmiş, bellekte (memoria), Şimdi, dikkatte (attentio) ve gelecek, beklentide (expectation). Bu bağlamda zaman, insanın ruhsal deneyimiyle sıkı bir bağ içindedir. Pasajlarında da belirttiği üzere: Üç zaman tanımı vardır: geçmiştekilere ilişkin şimdiki zaman anı, şimdiye ilişkin şimdiki zaman anı ve geleceğe ilişkin şimdiki zaman anı.

Augustinus, zaman konusundaki paradoksal durumları İtiraflar'da yer alan pasajı ile şöyle ifade eder: "Gene de kesinlikle şunu söyleyebilirim: Eğer hiçbir şey olmamış olsaydı geçmiş zaman olmazdı, eğer hiçbir şey olacak olmasaydı gelecek zaman olmazdı, eğer hiçbir şey olmasaydı şimdiki zaman olmazdı. O hâlde şu iki zaman, geçmiş ve gelecek, geçmiş artık olmadığına göre gelecek de henüz olmadığına göre ne biçimde vardır? Yine şimdiki zaman eğer hep şimdi olsaydı geçmişte kaybolmasaydı artık 'zaman' olmazdı, ebedilik olurdu. O hâlde 'şimdi'nin 'zaman' olması için geçmişte kaybolması gerekiyorsa hangi anlamda ona 'vardır.' diyebiliriz? Mademki var olmasının nedeni var olmayı bırakması oluyor, bu durumda var olmamaya gittikçe 'zaman' olduğunu söylememiz doğru oluyor." (Augustinus, İtiraflar, 11. kitap, 15. bölüm).

Augustinus, zamanın varlığını, insan zihninin ölçümlerine ve algısına bağlar. Zaman, zihinsel bir gerilim (distentio animi) halinde tecrübe edilir. Geçmiş hafızayla anımsarız, geleceği beklentiyle tahayyül ederiz, şimdiki zamanı ise algı yoluyla kavrarız. Ancak bu üçlü gerilim, daima bir kayma ve geçicilik içerdiğinden, zaman asla tam anlamıyla yakalanamaz. Böylelikle Augustinus, zamanın nesnel bir gerçeklikten ziyade, öznel bir bilinç olgusu olduğunu öne süren sorusunu ortaya atarak zaman kavramına ilişkin yorumunun son noktasını koymuştur.

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

3. Heidegger'de Zaman: Varoluşun Yapısal Unsuru

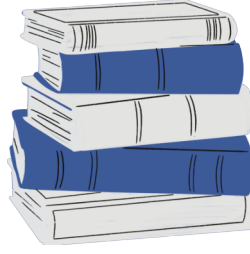
Martin Heidegger, 1927 tarihli Varlık ve Zaman eserinin hazırlık sürecinde, 1924 yılında "Zaman Kavramı" başlıklı konferansında zaman üzerine özgün fikirlerini geliştirmek üzere sunmaya başlamıştır. Heidegger için zaman, yalnızca fiziksel bir ölçüm birimi ya da zihinsel bir algı nesnesi değildir; zaman, bizzat insan varoluşunun (Dasein) temel yapısal unsurudur. Heidegger, zamanı yalnızca fiziksel ya da zihinsel bir kategori olarak değil, insan varoluşunun (Dasein) kendisi ile temellendirir. Zaman, insanın dünyada bulunma biçiminin, yani varoluşunun temel yapılarından biridir. Heidegger'e göre zaman, Dasein'in "dünyada olma"sının (In-der-Welt-sein) bir kipidir.

Heidegger'in "zamansallık" (Zeitlichkeit) kavramı, klasik zaman anlayışlarını radikal biçimde dönüştürür. Ona göre: gelecek dasein'in olanaklarına yönelmesi, geçmiş kendi tarihsel geçmişini üstlenmesi (Geworfenheit), şimdi ise gelecek ve geçmişin etkileşiminde ortaya çıkan varoluş anıdır. Bu üçlü yapı, otantik (eigentlich) bir varoluşla otantik olmayan (uneigentlich) bir varoluş arasındaki farkı da açıklar. Ölüm bilinci (Sein-zum-Tode), Dasein'in kendi zamansallığına yönelmesini sağlar. Bu bağlamda Heidegger'in zaman anlayışı, varoluşçu felsefenin temel taşlarından da biri olmaktadır. Heidegger, geleneksel felsefenin zamanı nesneleştirici yaklaşımını benimsemez. Ona göre zaman, öncelikle Dasein'in kendi varoluş biçimi olarak anlaşılmalıdır. İnsan, geleceğe doğru yönelen bir varlıktır; geçmişini taşıyan ve şimdiki an içinde bu iki boyut arasında var olan bir varlıktır. "Her olup biten şey sonsuz gelecek zamandan geri getirilemez geçmiş zamana akar." Dolayısıyla, Heidegger'de zaman, varoluşun ekstatik -varoluşçu felsefe de/egistansiyalizm de "kendisinin dışında" anlamında kullanılan bir terimdir- bir yapı sergilemesiyle tanımlanır: Geçmiş, şimdi ve gelecek, zamansal bir gerilim halinde varlık deneyiminin iç içe geçmiş boyutlarıdır.

Bu yaklaşım, Augustinus'un zamanın insan bilincine içkin olduğu fikriyle paralellik gösterirken, Aristoteles'in zamanın nesnel doğasına varan anlayışından radikal biçimde ayrılabilir durmaktadır. Lakin konuşmasında Aristoteles'e yaptığı birçok atıf ile düşüncelerinin zeminini yadsımaz ve Aristoteles'in bildiği gerçekleri öne çıkartırken onun nesnellığe varan tarafını yadsımdan daha ziyade zaman kavramına, farklı bir boyut katarak varoluşçu bir bakış açısı getirir. Heidegger'in çalışmaları, modern çağda zaman anlayışının fenomenolojik bir dönüşüm geçirdiğini de gösterir. Varolma, bir nevi gelecek zaman içinde yer alan/bulunan geçmiş zamandır. "Varolma, zaman içinde değildir, bizzat zamanın kendisidir." "Varolma, şuanlıktır." Konuşmasında zaman ve zamansallığın varolma olduğunu söylediğini okuruz. Heidegger düşüncesinin açığa çıktığı konuşmasında cevabın değil sorunun değiştirilmesi gerektiğine vurgu yaparak bir nevi nasıl düşünülmesi gerektiğini söyleyen bir tavıra bürünür ve ekler: Varolma zamandır, zaman ise zamansaldır. Zaman, varolma, sorgu konusu varlık olacaktır. Zaman, 'nasıllık'tır. Zaman kim? Biz kendimiz mi zamanız? Benim zamanım ben miyim?.. Cevap ise şudur: Zaman insan varoluşunun (dasein'in) "dünyada olmasının" bir kipidir. Ben asıl zamanım. Ben, zamana iyeyim.

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

Sonuç

Aristoteles, Augustinus ve Heidegger'in zaman üzerine düşünceleri, farklı dönemlere ve düşünce iklimlerine ait olsalar da zamanın hem fiziksel hem de bilinçle ilgili yönlerini tartışarak derin bir felsefi miras bırakmışlardır. Aristoteles zamanın hareketle olan kozmolojik ve metafiziksel bağını vurgularken, Augustinus zamanın insan bilinci içerisindeki paradoksal doğasına dikkat çekerek teolojik tutumunu kavramlarına yansıtmıştır. Heidegger ise zamanı, varoluşun temel bir boyutu olarak yeniden düşünmüş, sorunun sorulma şeklini ve hatta sorunun kendisini değiştirmiş, zamansallığın insanın dünyadaki varlığı için ne kadar kurucu olduğunu göstermiştir. Bu üç filozofun zaman kavrayışlarının karşılaştırılması, yalnızca zamanın doğasına ilişkin daha kapsamlı bir anlayış geliştirmemize katkı sağlamakla kalmaz, aynı zamanda insanın evren içindeki konumuna dair daha derin bir sezgi kazanmamıza da olanak tanır.

Çalışmanın kapsamının girişte belirtilen kitap olmasına karşın, sistematik olmamakla beraber, düşünürlerin kavramları ayrıca literatür taranarak da incelenmeye çalışılmıştır. Alana dair daha derin bir iç görüş kazanmak adına daha fazla okunma yapılmasının yanı sıra bazı kısıtlılıkların da üzerinde durulmak istenmektedir. Öncelikli olarak bazı kavramların dilsel farklılıklarının göz ardı edilemeyeceği gözlemlenmiştir. Aristoteles'in: zamandan bahsederken hızlı ve yavaş geçti demiyoruz lakin az ve çok sürdü diyoruz, bu sebeple 'çok' ile 'az' ı sayı aracılığı ile, devrimin çokluğu ve azlığını ise zaman aracılığı ile seçiyoruz demek ki zaman bir sayı... şeklinde ilerleyen yorumlarından da anlaşılabilceği üzere kavramların analizi noktasında asıl metinlere ulaşılmasının yahut dilsel farklılıkların analogik bir zeminde oturtularak incelenmesi, çözümlenmesi gerektiği fark edilmiştir.

Bir diğer konu ise kitabın sunuşunda yer edinen açıklama olan, bu derlemenin asıl metninin Heidegger'in konuşması olduğuna dair olan vurgudur ki bu manasız bulunmuştur. Nihai bir zaman tanımı yapmak mümkün olmasa da, bu düşünürlerin katkıları, zaman kavramını farklı boyutları ile ele almakta ve bu eksende daha derinlemesine düşünmemizi sağlamaktadır. Zaman, sadece saatlerle ölçülen bir nicelik değil, aynı zamanda insanın kendisini, evreni, dünyayı ve ötekini anlama çabasında belirleyici bir kategoridir. Zira tam bir kavrayışa sahip olmak isteyen biri için her bir düşünürün boyutlarının birbirini destekleyen yanları olsun ya da olmasın, eklemlenme olmasa da felsefi biliş adımı atılabilmesi bakımından, aydınlanma ihtimali olan yegâne bir varlık olan insan için önemli bir konumdur.

Bahsettiğimiz ve açıklamaya giriştiğimiz bu üç yaklaşım, zamanın bir yandan evrensel düzenin bir parçası, diğer yandan insanın bireysel ve tarihsel varoluşunun temel belirleyeni olduğunu gösterir. Aristoteles zamanın kozmolojik ve matematiksel yönünü vurgularken, Augustinus zamanın içsel, tinsel, teolojik ve bilinçsel doğasına yönelmiş; Heidegger ise zamanın varoluşsal bir boyuta sahip olduğunu ileri sürmüştür. Belki de zaman kavramı, Aristoteles'ten Augustinus'a ve Heidegger'e uzanan felsefi çizgisinde değil, Aristoteles'in döngüsel metaforunda olduğu gibi bir uzantı da düşünülürse hem nesnel hem de öznel boyutlarda olmak üzere farklı düşünürlerin kavramları ile yeniden tanımlanmış olarak anlaşılabilir.

VEDA EDERKEN

Elif Çelebi

Her ay heyecanla yayımlanan satırların, içtenlikle kaleme alınan yazıların, kelimelere dökülen fikirlerin bir parçası olduk. Gençlik Ağı Gazetesi yalnızca bir yayım değil; düşüncenin, üretmenin, kolektif emeğin adıydı. Şimdi bu dönemin son sayısında, cümlelerimizi bir kez daha ama bu sefer biraz daha duygusal yazıyoruz.

İletişim Kurulu olarak çıktığımız bu yolculukta, sadece içerik üretmedik; birlikte öğrendik, birlikte geliştik ve birlikte büyüdük. Podcast ve YouTube ekibinden gelen seslerle, Sosyal Medya ve Tanıtım ekibinin renkli enerjisiyle, Medium yazılarımızla ve tabii ki Gazetemizle hep bir bütün olduk. Her bir ekip, bu yapbozun tamamlayıcı parçasıydı. Gençlik Ağı Gazetesi, bu hikâyenin en istikrarlı ve en ilham verici parçalarından biriydi. Gazetemizi sevgiyle besledik ve elden ele hep beraber büyüttük.

Bu ağa gönül vermiş bir genç olarak söylemek isterim ki, bu gazeteyi var eden tüm ekip arkadaşlarım, bu yapının ruhunu oluşturdu. Sayfaların arasına sakladığınız özen, umut ve sevgiyle bu yayımı "bizim" kıldık.

Belki bir süreliğine ara vereceğiz ama her kelimenin, her başlığın, her noktalanmış cümlelerin bizde bıraktığı iz kalacak. Gençlik Ağı Gazetesi artık yalnızca dijital bir arşiv değil; birlikte yazdığımız bir hafıza, bir tanıklık, bir yol arkadaşı.

Bu bir veda değil, teşekkür yazısı.
Son kez değil, yeniden buluşmak üzere!

VEDA EDERKEN

Elif Hüsnağül Enez

Hiçbir zaman vedaları seven biri olmadım. Bu nedenle bu yazıyı yazmakta oldukça zorlanacağımı biliyorum. En başta her işe bir "emek" olarak yaklaşmanın, bir işten daha çok, bir sorumluluk ve disiplin bilinciyle o işi yapmanın, en önemlisi kendinden bir parçaymış gibi görmenin önemini vurgulamak istiyorum bu yazımda ezcümle.

Biraz hikayemi anlatmak istiyorum sizlere. İlk başta Gençlik Ağı'na dahil olmamla birlikte başlayan bu yolculuk, aslında tercih edeceğim basamakların ilk adımıydı. Önceden takip ettiğim gazete ekibinin içerisinde yer almaktı en baştaki tercihim. Bunu en başından istiyordum ve İletişim Kurulu'na dahil olduğum ilk günü bile hatırlıyorum. Heyecanlıydım ve yapacaklarımın buraya evrileceğini asla bilmiyordum. Bu kadar potansiyele sahip olduğumu, bu kadar parlak zekâlara ve ruhaniyetlere sahip, samimi ve sıcak insanlarla karşılaşacağımı da asla bilmiyordum. Sonra birden bu sürecin başına geçmek de benim için büyük bir riskti en başından beri. Buna şahit olan ve güvenini eksik tutmayan İletişim Kurulu Liderimiz (Elif Çelebi) ve bana her durumda destek sağlayan Akademi Temsilcimiz (İrem Polat)'ı unutmamak gerekir. Şanslıydım, bana güvenen ve bu işin layıkıyla yapan kişilerle birlikteydim. Şanslıydım, harika enerjileriyle onlarla görüşmeyi sabırsızlıkla beklediğim ve her birinin ayrı potansiyele sahip olduğunu bildiğim arkadaşlarım vardı.

Karşımda nasıl bir gazete görmek isterdim diye düşünüp durdum bu sürecin başında hep. Gazetenin eski yıllara binaen birçok farklı noktasında değişiklikler yaptık. Gazetemizi şekillendirdik, kaliteli içeriklerle donattık, iç tasarımında daha profesyonel davranmaya çalıştık, ince düşündük sık dokuduk ve Eylül 2024 Sayısı'ndan bu yana Haziran Sayısı ile beraber 10 sayı çıkarıyoruz. Her ay düzenli olarak Gençlik Ağı Gazetesi okuyucularını ve Gençlik Ağı'nın her bir üyesini, sevebileceği ve sıkılmadan okuyabileceği gençlik gündemi ile buluşturduk. Bu bir değerdir. Yaptığımızın her işin geriye dönüp bakıldığında ne kadar değerli olduğunu biliyoruz. Umarım sizlerde yarattığımız etki de aynı şekilde devam eder.

5. Yıl Kutlaması'nda kurulca ve ekipçe aldığımız değer ve takdir asla tesadüf değildi. Sahnede konuşurken ne kadar heyecanlandığımı anlatamam. Kutlama öncesi yaşadığım ufak rahatsızlığı bile unutmuş, sevinçli gözlerle etrafıma baktığımı çok iyi hatırlıyorum. Bunu bana yaşatan öncelikle ekip arkadaşlarımdan başlayarak tüm Gençlik Ağı'na ufak teşekkürler etmek istiyorum.

VEDA EDERKEN

Elif Hüsnağül Enez

Sevgili Liderimle (Elif Çelebi) ile farklı bir bağımızın oluştuğunu düşünüyorum. İlk kez yüz yüze gördüğümde size yabancı gelmez ya bazı insanlar, o bağı bulabildiğim için çok mutlu olduğum nadir insanlardan. Ekip içerisinde olsun, kurul içerisinde olsun, böyle güzel işlerin olabilmesinde liderimizin çok desteği ve önemi var. Yeri değiştirilemeyecek bir iş anlayışı ve çok güzel bir kalbi var. Her an ulaşılabilir olması beni en mutlu eden şey :D Yaptığı her işin arkasında olabileceğim biri, güvenilir bir liman adeta, iyi ki tanışmışız.

Değerli dostum, bu olan tüm süreçlerde benim yanımda olan ekip arkadaşım, sıra arkadaşım, ekibimizin tek erkek üyesi ve nazar boncuğu asarak gezdirmemize az kalan araştırmacı ve azıcık(!) meraklı kişiliğe sahip arkadaşımız Barış Baysal. Anlatmaya yer kalmayacak derecede uzun hikayemizin olduğu, gazetede olan tüm değişikliklerde ve yeni içeriklerin oluşmasında en büyük katkısı olan ekip arkadaşım diyebilirim. Gazetede yer alan her köşeye başka bakış açıları getiren, yeni köşelere ve konulara sayesinde gazetede yer verebildiğimiz çok değerli bir zihin avcısı. Adeta bir araştırmacı gibi, ince yaklaşımlarıyla yazılarını ele almasından oldukça etkilendiğim ve kendisinden çokça yeni bilgiler öğrendiğim biri. İyi ki bizimleydin!

Ekibimizin neşe ve haber kaynağı (her ekipte bulunuyor olmasından kaynaklı) Nursemin Kutluay hanımefendi'yi unutmamak gerekir. Kendisi şahsi olarak ve ekip olarak enerjisini en yakından hissettiğim kişilerden. Muhabbeti, üretkenliği ve canlılığıyla bizleri kendisine hayran bıraktırıyor. İyi dostluğu da cabası. 5. Yıl Kutlaması'nda kendisinden çok daha fazla etkilenmişim. Yaptığı işler ve yazdığı akıcı yazılarla gazete köşelerimizin en akılda kalıcı yazarlarından. Kendisinin girişimci ruhundan ayrıca etkileniyorum. Burayı onu betimlemek için fazlasıyla kısa buluyorum... İyi ki bizimleydin!

Ekibimizin astroloğu, değerli hocamız, Yasemin Çevik. Her iki gençlik ağı ekibinde de birlikte yer aldığımız için, kendisinin samimiyetine ve sıcaklığına doyamadım tüm dönem boyunca. Bizleri yazılarıyla tarihsel süreçleri en akıcı biçimde aktararak sevdirmesini unutamayacağım. Kendisi aslında iç aleminde çok da adil biri. Bunu bildiğim için geleceğimiz açısından çok mutluyum. Onunla tanışarak aslında kötü bir dönemde yaşıyor olmadığımızı bana hatırlattığı için, böylesine güzel bir öğretmen olduğu için çok umutluyum. İyi ki bizimleydin!

VEDA EDERKEN

Elif Hüsnağül Enez

Ekibimizin sağlık hocası, hemşiremiz (asıl mesleği girişimci) olan, bizleri bu yoğunluğuyla baş dönmesi yaşattırın, ekibimizde olmasını ve tanışmamızı çokça değerli bulduğum Sümeyye Kardaş. Son zamanlarda bizlerle olamasa da gazetemize çokça katkıda bulundu bu dönem. Bilmediğimiz alışkanlıklarımızı ve reçete olacak çözümleriyle karşılaştık. Bizleri yalnız bırakmadığı için, her şeye rağmen çok teşekkür ederiz. Girişimcilik ruhundan etkilendiğim ayrı insanlardan, kıymetli bir potansiyel. İyi ki bizimleydin!

Ekibimizin saçlarına bayıldığım ve tatlılığına hayran kaldığım kızı! Huriye Nur Köse. Çok zarif ruhu ve kişiliğiyle tam bir psikolog edasıyla ele aldığı yazılarıyla büyük potansiyellere sahip olduğunu düşündüğüm ekip arkadaşım. Kendisini ekibimize sonradan bizzat davet ettim ve gerçekten her anlamda bizleri tamamlayan bir yapboz parçası oldu. Analizleriyle ve incelemeleriyle gazetede hep en akıcı ve bilgilendirici köşelerin sahibi oldu. 5. Yıl Kutlaması'nda daha da çok sevdiğim bir sıcaklığıyla karşılaştım. İyi ki bizimleydin!

Ekibimizin en yeni üyelerinden sevgili Simge Karsan. Tatlılığı ve aramızda olmak istemesi... benim için her zaman en büyük istekti. Onunla çalışabildiğim için kendimi çok şanslı hissediyorum. Umarım çalışmalar burada son bulmaz. Onu eski bir tanıdığımıza benzetiyorum, eskilerden gelen bir bağımız varmış gibi. Çalışkanlığı takdire şayan. Hep özeneceğim bir kişi olacak. Samimiyetiyle içimi ayrıca ısıtıyor. İyi ki bizimleydin!

Ekibimizin en yeni üyesi ve oldukça ruh dünyasını merak ettiğim, bu sayımızda olan yazılarıyla yeni bir Barış Baysal edası sezdiğim, değerli yazarımız Mehlika Nuran Aydoğmuş. Bazı insanlar araştırmacı kişiliğe sahip olmuştuk ve bunu devam ettirirlermiş, Mehlika'nın da yolu bu gibi. Hayranlıkla yeni yazılarını beklemekteyim. Yeni dönem hemen gelsin lütfen.. İyi ki bizimleydin!

Değerli İrem Polat'ı anmamak, bu dönemki gazeteye olan katkılarını görmemek, hatırlatmalarını unutmak olmaz. Feedbackleriyle hep arka planda bizlerleydi. Gizli kahramanımız. İyi ki bizimleydin!

Ve bu sürecin en önemlisi sizler. Sizler olmasaydınız, Gençlik Ağı olmazdı, buna binaen çıkarılan bir gazete ve bu ekip olmazdı. Her sayıda bizlerleydiniz. Sizleri göremesek de teker teker, hepinize çokça teşekkür borçluyuz. Sabırla her ayın başını beklediniz. Bizleri yalnız bırakmadığınız için tüm Gençlik Ağı Gazetesi okuyucularına teşekkür ederiz. İyi ki bizlerleydiniz!

VEDA EDERKEN

Huriye Nur Köse

Tanışalım mı?

Her ayın ilk günü çıkardığımız Gençlik Ağı Gazetesi'nin bir dönemini sonlandırmış bulunmaktayız. Bu demek değil ki yollarımız ayrılıyor. Gençlik Ağı bünyesinde olduğumuz sürece her birimizin yolu bir diğeriyle mutlaka kesişecektir. Bir sosyal medya hesabında, başka bir oluşumun içinde, bir projenin yürütücü ekibinde belki de sadece sokakta yürürken. Gençlik Ağı Gazetesi'nin yeni dönem ekibine şimdiden başarılar diliyorum ve hoş geldiniz diyorum.

Her ay çıkan gazetenin arka planından bahsetmek istiyorum sizlere. Yeni ayın ilk haftası içerisinde bir toplantı planlayıp bu toplantıyı geçen ay kişisel hayatımızda ne gibi değişikliklerin olduğunu ve ne hissettiğimizi konuşarak başlatıyoruz. Sonrasında köşelerimizi, köşelerde kimlerin yazacağını, hangi konulara yer vereceğimizi, belirli bir temamızın olup olmadığı, konukların seçimi, çeşitli görev dağılımları ve nicesi. Okurken biraz yorucu gelmiş olabilir sizlere ama inanın toplantıda zaman o kadar hızlı akıyor ki saatlerce konuşmuş ama henüz köşeleri bile seçememiş olduğumuz zamanlar oluyor. Gazete ve Medium ekibi olarak birbirimizle ve siz okurlarımızla paylaşacak o kadar çok şeye sahibiz ki yalnızca konu ve tema önerilerimizi konuşurken zamanı unutuyoruz. İç grup yanlılığı yapmadan söylüyorum ki çok tatlı ve çalışkan bir ekibimiz var. Her bir ekip arkadaşımı ve çalışma disiplini çok takdir ediyorum. Aslında bu bir veda yazısı olmalıydı. Ama olmadı, yapamadım. Yani siz okurlarımıza veda edemedim. Bu dönemin bitmesi yeni bir dönemin başlangıcı olduğu için bu yazıda sizlere veda etmek değil de sizi ekibimizle tanıştırmak istedim. Aslında biraz kendi gözümünden anlatmak ve bu harika geçen dönemin geri bildirimini ekip arkadaşlarıma sizlerin huzurunda vermek istedim. Öncelikle liderimizden bahsetmek istiyorum:

Elif Hüsnagül Enez. Toplantı planlamalarını erkenden yapıp hepimizin müsait olduğu zamana denk getirmek için o kadar uğraşıyor ki. Bütün ekip üyelerini ve ilgi alanlarını çok iyi tanıyor. Herhangi bir üye toplantıya katılamadığında öyle köşeler seçip veriyor ki sanki katılamayan üye kendisi seçmiş gibi oluyor. Bu hissi iki kere deneyimledim harika bir his ama katılamadığım ve ekibimle buluşamadığım için üzücü de bir his. Mesela liderimizin toplantı esnasında rapor tutarak ilerlemesini çok seviyorum. Bazen öyle anlar oluyor ki verilen bir karar unutuluyor. İşte Elif rapor tutarak ilerlediği için bizim kararlarımız uçmuyor. Sonrasında yazılarımızın son teslim tarihini belirlerken tüm ekip üyelerinin onayını alıyor. Görevlendirmelerde herkese bu ay yazmak istediği köşe var mı, aklında bir tema var mı onları soruyor. Bu da bizlerin fikrine ve isteklerine önem verdiği düşündürüyor. Ve mutlu oluyorum, önemsenmek hangi insanı mutlu etmez ki? Gazetenin sayfa tasarımları ile de ayrıca ilgileniyor. Lütfen şu an bu sayfanın tasarımına odaklanırmısınız? Harika değil mi?

VEDA EDERKEN

Huriye Nur Köse

Nursemin Kutluay. Ekibe dahil olmamdaki öncü isim. O kadar enerjik bir kişiliği var ki en mutsuz anınızda 10 dakika dahi olsa konuşmanız yeterli oluyor. Bir bakmışsınız kapıldığınız ümitsizlikten eser kalmamış. Yıllar önce tanıştığınız bir arkadaşınızla konuştuğunuzu ya da yeni bir kişiyle tanıştığınızda ve o kişiyi yıllardır tanıyormuşsunuz gibi hissettiğiniz o o hanı hatırlayın. Nursemin ile tanışmak öyle bir his. Birden fazla uğraş alanına sahip. Ve yorulmak nedir bilmiyor. Bir kere konuşma fırsatınız olursa eğer lütfen o hafta içerisinde yerine getirmesi gereken sorumluluklarını madde halinde sıralamasını isteyin. Muhtemelen Nursemin'in klonlanmanın basit yolunu bulduğunu düşüneceksiniz. Kısa süreliğine bir mola vermişti. İnanın o kadar büyük bir boşluk vardı ki ekipte, doldurulamaz.

Barış Baysal. Ekip içerisinde küçük atışmalar yaşayarak anlaştığım ekip arkadaşım. Diğer türlü bu kadar sorumluluğun üstesinden gelemeyeceğimizi düşünüyorum. Barış ile 5 saniyelik atışmak bile çok eğlenceli. Zaten kendisi de çok eğlenceli bir kişiliğe sahip en azından benim tanıdığım kadarıyla. Bilim Adası köşemizin vücut bulmuş hali kendisi. Yazmaya ve kaynak taramaya başladığı an durduramıyoruz. Durmasını tabii ki istemiyoruz. Ekibimizin üretken kişilere ihtiyacı var. Barış da en üretken bulduğum ekip arkadaşlarımdan birisi. Her toplantıda en az bir yeni köşe fikriyle geliyor. Bu arada kendisi Gençlik Ağı'nın 5. yıl kutlamasında İnsan Tombalası oyunundaki harika başarısıyla zihinlerimize kazınan isimlerden birisi.

Elif Çelebi. Kendisi İletişim Kurulu liderimiz. Aynı zamanda Gazete ve Medium Ekibimizin üyesi. Kendisiyle sosyal medya ekibinde de yer aldığımız için gün içinde sürekli iletişim halindeyiz. Bundan asla şikayetçi değilim. Sosyal medya paylaşımlarımızın planlamasını o kadar zamanlı yapıyor ki herhangi bir aksama yaşamadan ilerliyoruz. Aynı başarıyı Gazetemizde de gösteriyor, özellikle hukuk konulu yazılarımızda. Bir GAG okuru olarak çeşitli kazanımlar ile gazeteyi kapatıyorum ve bu kazanımların büyük ilericilerinden birisi Elif. Sayesinde Themis'in izindegiz.

Yasemin Çevik. Toplantılarımızdaki görev dağılımının kurtarıcı kişisi. Kendisi bir kahraman. Daima son dakika bir sesi yükseliyor: "İsterseniz ben alabilirim bu köşeyi." Kime vereceğimizi bilemediğimiz köşelere sahip çıkıyor. Ayın ilk günü geldiğinde ise klavyesinden dökülen o mükemmel yazıyla tanışıyoruz.

VEDA EDERKEN

Huriye Nur Köse

İrem Polat. Ekibin "her şey kadını". Bir görevi son dakika dahi alsa layıkıyla yerine getiriyor. Bir tasarım, bir yazı, bir organizasyon... Bir bakmışsınız planlanandan daha güzel bir şey ortaya çıkmış.

Sümeyye Kardaş. Gönüllü İstasyonu'nun sesi. Öylesine narin ve ipeksi bir ses tonu var ki. Podcast ne zaman başladı ne zaman bitti anlamıyorsunuz. Gazetemizden okuduğunuz köşeleri bir de Sümeyye'nin sesinden dinlemelisiniz. Siz sevgili okurlarımız Sümeyye'nin sesiyle tanışmak isterseniz Gönüllü İstasyonu'nda duraklamayı unutmayınız.

Simge Karsan. Simge ile çok fazla sayıda benzer ilgi alanlarına sahibiz. Ekip içerisinde en fazla ortak yöne sahip olduğum kişi diyebilirim. Alanlarımızın sosyal bilimler olmasından kaynaklı da çok fazla sohbet edeceğimiz konuya sahibiz. Gençlik Ağı'nın 5. yıl kutlamasında insan tombalası oynarken kendisinin kitap okumayı çok sevdiğini öğrendim. Simge en ufak bir boş zamanda dahi kitap okumaya çalışanlardan. Bu alışkanlığın günümüzde çok kıymetli olduğunu düşünen kişilerden birisiyim. Ayrıca Simge'yi daime gülümserken görüyorum, ekip arkadaşımın mutluluğu benim de mutluluğum demek. Umarım bütün ekip arkadaşlarımı her zaman gülümserken görürüm.

Mehlika Nuran Gündoğmuş. Ekibimizin yeni üyesi, hoş geldin 😊

Değerli ekip arkadaşlarım ve okurlarımız,

Gülümsemenizi ve üretkenliğinizi kaybetmemenizi diliyorum.

Yollarımızın tekrar tekrar keşişceğini bilerek görüşmek üzere diyorum.

VEDA EDERKEN

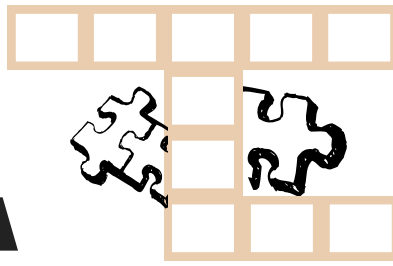

Simge Karsan

Öncelikle merhaba, bu yazıya nasıl başlayacağımı pek bilmiyorum ancak gençlik ağının yeni üyelerinden birisi olarak gençlik ağı ile tanışmamı anlatarak başlamak istiyorum. Gençlik ağı ile tanışmam, kendi alanım için -yani sosyoloji için- aldığım süpervizyon ile oldu. Sosyoloji ile ilgili neler yapabileceğime dair, sosyolojiyi diğer alanlara nasıl entegre edebileceğime dair düşünceler zihnimdeyken tanıştım burayla. Sayfayı, çalışmalarını ve tabii ki şu an içerisinde olmaktan oldukça mutluluk duyduğum gazete ekibinin çalışmalarını incelediğimde "Neden olmasın?" dedim. Yıllarca kendisini psikoloji alanında geliştirmiş birisi olarak gerek sosyoloji okumak gerekse de hiç bilmediğim yönetim kavramına dair bir şeyler öğrenme düşüncesi, benim için hem çok heyecan vericiydi hem de konfor alanımdan çıkacağım için de bir yanıyla endişe vericiydi. YÖN101 Eğitimi Programı, benim için tam anlamıyla bir dönüm noktası oldu. Bir program ile birlikte kariyerime dair daha farklı şeyler düşünebileceğim hiç aklıma gelmezdi, bu yüzden bu programın yeri hep ayrı ve özel olacak. Bu program ile sadece yeni bilgiler öğrenmedim, aynı zamanda kendime dair, ileride gerçekten ne yapmak, nerede olmak istediğime dair kıymetli farkındalıklar edindim ve evet, bazen bir program size yıllardır aradığınız kapıları açabiliyormuş. Program boyunca büyük bir sabırsızlıkla mezun olmayı ve gençlik ağına üye olarak ekiplerde çalışmayı iple çektim.

İletişim Kurulu'nda Gazete ekibinde yer almak Gençlik Ağındaki ilk hedefimdi. Bir zamanlar büyük bir hevesle ayın başını beklediğim gazetede şimdilerde yazarlık yapmak, yazılarımla birilerine dokunabilmek öyle kıymetli ki! Yazmak, benim için kendimi bildim bileli bir acıyı dönüştürme aracı oldu. Acı dediysem de çok büyük acılardan bahsetmiyorum sadece, kafama taktığım ufak bir şeyi yazıya dökülebilmek de buna dahil. Bu ekibe Nisan 2025'te dahil oldum ancak çok uzun zamandır bu ekibin içindeymişim gibi kendimi ait hissettim. Bu ekipte kısa bir süredir olmama rağmen öyle güzel anlar yaşadım ki, her toplantımızda "iyi ki" diyorum. 5.yıl kutlamamız için yaptığımız hazırlıklar, bu ekiple ve tüm gençlik ağı ile yüz yüze tanışabilmek, hafızamdan uzunca bir süre -hatta hiç- silinmeyecek.

Başta Akademi Temsilcimiz İrem (Polat)'e, İletişim Kurulu Liderimiz Elif (Çelebi)'e, Gazete Ekibi Liderimiz Elif (Enez)'e ve tüm ekibe sonsuz teşekkür ederim. Bu ekipte sizlerle birlikte olma şansım olduğu için çok mutluyum. Dilerim önümüzdeki dönemlerde de güzel süreçler bizi bekler. İyi ki varsınız ve sizi çok seviyorum. Her birinizin yeri çok ayrı ve çok özel.

BULMACA

Ödüllendirmemiz yalnızca Gençlik Ağı üyelerine özeldir.

Bu ayın kazananı olmak ve hediye kazanmak istiyorsan tek yapman gereken elini çabuk tutup ilk çözen kişi olmak ve cevabı bize göndermek!

S H D U O L İ N G O D I
K A E R S G L V E D A L
E Z W S Y A S R N A R Y
L İ D T U H G A N B E Ö
T R E I I A S D K İ A N
O A A M Z S N E E L R E
N N U E A N E N M E T T
A R T O N O T I E T Y İ
G E Ç E U R T Z K İ T Ş
P B U Ğ D A Y E İ Ş C İ
B R S M I T O L O İ İ M
L İ D E R L İ K E M E N

HAZİRAN

İLETİŞİM

BUĞDAY

YÖNETİŞİM

VEDA

DUOLINGO

GAZETE

LİDERLİK

KAYNAKÇALAR

Yapay Zekânın Bilimsel Yayın Amaçlı Kullanımına İlişkin Etik Kaygılar ve Yönetişimin Yeri - Mehlika Nuran Gündoğmuş

Arman, N. "Akademik Üretkenlik ve Dijital Çantam", HayefYapay Zekâ Sempozyumu, 24-25 Mayıs, 2025, s(11-13)

L. Jamone et al., "Affordances in Psychology, Neuroscience, and Robotics: A Survey," in IEEE Transactions on Cognitive and Developmental Systems, vol. 10, no. 1, pp. 4-25, March 2018, doi: 10.1109/TCDS.2016.2594134.

Uyanık, H. N. (2022). Toplumsal sistem ve sibernetik ilişkisi: Sosyo-sibernetiğin doğuşu. Medya ve Kültür. 2(2), 286-300

Ulaş B. (2023). Yapay Zekâ Psikolojisi ve Sosyolojisi.

YÖK. (2024). Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber.

İkebana- Huriye Nur Köse

<https://blog.ciceksepeti.com/ikebana-nedir/>

<https://muhiku.com/blog/ikebana-japon-cicek-duzenleme-sanati-hakkinda-her-sey/>

Karadelikler: Evrenin En Gizemli Oyuncuları - Nursemin Kutluay

Carroll, S. (2010). From Eternity to Here: The Quest for the Ultimate Theory of Time. Dutton.

Einstein, A. (1916). Die Grundlage der allgemeinen Relativitätstheorie. Annalen der Physik, 354(7), 769-822.

Hawking, S. (1974). Black hole explosions? Nature, 248(5443), 30-31.

Thorne, K. (2014). The Science of Interstellar. W. W. Norton & Company

Event Horizon Telescope Collaboration et al. (2019). First M87 Event Horizon Telescope Results. I. The Shadow of the Supermassive Black Hole. The Astrophysical Journal Letters, 875(1), L1.

Susskind, L. (2008). The Black Hole War: My Battle with Stephen Hawking to Make the World Safe for Quantum Mechanics. Little, Brown.

Preskill, J. (1992). Do black holes destroy information? International Symposium on Black Holes, Membranes, Wormholes and Superstrings.

KAYNAKÇALAR

Babalar Günü'ne Tarihsel ve Sosyolojik Bir Bakış - Simge Karsan

https://tr.wikipedia.org/wiki/Babalar_G%C3%BCn%C3%BC
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/188683>
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2330075>
<http://ijeces.hku.edu.tr/tr/download/issue-file/6647>
<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2405486>
<http://ijeces.hku.edu.tr/tr/download/article-file/359424>
<https://drive.google.com/file/d/1MRhtFSMEQOy4BahdruzmkWkzM7LHmV41Q/view?usp=drivesdk>

Öneriler, Kitap - Mehlika Nuran Gündoğmuş

Aristoteles vd. (2007), Zaman Kavramı. İmge Yayınevi
Karaköse, Ö. F. (2021). Platon, Aristoteles ve Augustinus'ta zaman kavramı. Trabzon İlahiyat Dergisi / 8(1), 75–104.